

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos betűsor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólát sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Péntek, május 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Városi csendőrség.

A magyar delegáció.

A trón mellől a kórházba.

Megölt japán vereség.

Sima Ferenc tragédiája.

Lövöldöző juhász.

Merénylet a tárgyaló teremben.

A juniusi esküdték.

Elrabolt budapesti házúr.

A nagy bankócsináló.

Egy jegyespár véres drámája.

Bing Ede meghalt.

Julcsa, hol vagy?

Tárcsa: Az abbé vétke. Írta: Sylvain Thézol.

Csarnok: A halott képe. Írta: Daniele Oberto
Marrama.

Városi csendőrség.

Arad, május 26.

Aradváros törvényhatóságának legutóbbi közgyűlésén a számonkérőszék meg lehetős panaszos hangú beadványban tárgyalta a város rendőrlétszámának csekély voltát és egyben előterjesztést tett a létszám szaporítására nézve. A közgyűlés úgy határozott, hogy elvben emelik a létszámot, tényleg azonban csak akkor, ha az állam az újonnan létesítendő rendőri állások költségeit a maga költségéből fedezi.

Ezt a határozatot a közgyűlés abban a tudatban hozta meg, hogy az állam nem fogja a költségeket magára vállalni, s így tehát nem lesz létszámemelés. A pótdó örökös refrenje ott ült a városatyák ajkain, és a háttérben ott nevetett

a mulatságosság szelleme: íme a város ad létszámemelést! Elvben...

Hogy elvből még egyetlen rendőrtiszt, sőt egyetlen közrendőr sem élt még meg, az tökéletesen mellékes. A fődolog az, hogy a törvényhatóság ne legyen szűkeklű, mert hiszen véletlenül komoly közérdekről van szó: a város lakóinak élet- és vagyonbiztonságáról. Tehát adni kell, de úgy, hogy pénzbe se kerüljön, a komolyság látszata is meglegyen, s emellett a jókedvű adakozók, ha az állam a költségek fedezését megtagadná, elmondhassák: Íme, mi megtettük a magunkét, de nem tehetünk róla, ha az állam pénzét nem rendőrpuskákba, de ágyukba fektetik.

És ezzel a nesze semmi, fogd meg jól mintára elkövetett adakozással a város iránt tartozó minden lovagiasságnak elég van téve. Van rendőr elvben, aki elfogja a betörőket elvben, vigyáz a lakosságra elvben, és a tulterhelt rendőrség vállairól levesz valamicske terhet — elvben.

Ezek az elméletben létező rendőrök azonban még korántsem oldják meg azt a sürgető kérdést, hogy a város fejlődésével folyton emelkedő közbiztonsági szükséglet hogyan legyen kielégítve. Miután pedig Arad szegény város, ahol a hatvannégy százalékos pótdó lidérce fojtogatja a polgárságot, következésképp igazán mindenre: tűzerkaszárnyára, ingyen telek adományozásra, városépítésre és más hasonló életszükségletekre lehet pénzünk, de az élet és vagyonbiztonság vé-

delmére szolgáló eszközökre nem. Olyan ez a dolog, mint a Gyurkovics fiuk egy fejezete, ahol az egyik gavallér tisztítóintézetbe, (vulgó: zálogházba) csapja testvéreinek összes testi ruháit, és az így szerzett pénzen a következő méla sóhaj kíséretében vesz egy üveg parfümöt:

— No, erre már igazán égető szükségem volt!

Elvégre azonban a bajon mégis segíteni kell. Ha nincs reá pénz, ha a város amúgy is az államhoz fordul, akkor állami segélyllyel. Miután pedig az állam nem szokta tenni, hogy egy törvényhatósági önkormányzati joggal bíró város alkalmazottait, tehát az ő szempontjából ugyszólván magánalkalmazottakat a saját pénzéből fizesse: módot kell találni arra, hogy az állam a saját alkalmazottait állítsa a város rendfentartása érdekében a városi rendőrség mellé.

Félreértések elkerülése céljából kijelenthetjük, hogy korántsem akarjuk ezzel a rendőrség hatáskörének megszorítását, mert hiszen erre az aradi rendőrség szinte mintás fegyelmessége és kitűnő szolgálatai nem is adhatnak okot. De miután a mai állapot nemcsak a közönség, de elsősorban a rendőrség szempontjából is tarthatatlan, tehát a segítség mikéntjét kell kutatnunk. És azt hisszük, meg is találtuk. A segítség neve: városi csendőrség.

Debrecenben már két év óta állami csendőrség működik a város külső területein, még pedig olyan szép sikerrel, hogy a város most a belső területeket is

Az abbé vétke.

Írta: Sylvain Thézol.

(Franciaából.)

Főtisztelendő d'Estul de Livey ur, a saint-onésiphorei plébános, éppen a szekrényében rakosgatott, amikor Etienette, a cselédje, a segédlelkészt bejelentette, aki a kis szalonban várakozik. Az öreg pap azonnal bezárta a szekrényét, papucsból cipőbe bújta a rheumás lábait, aztán a vendéghez sietett.

A nagy szoba templomi félhomályába lépve, nyomban felismerte Rougier abbé alakját.

— On az, barátom? ... A délvidékről érkezik?

A nizzai gyorsvonat ma reggel hozott.

A plébános felhuzta az ablak redőnyeit, aztán karosszékkal kínálta meg a fiatal papot.

— Nos, kellemes napjai voltak a Provenceban, amelyet én annyira szerettem mindig tiszta égboltja miatt?

— Igen, atyám ...

Atyám! ... Ez a váratlan megszólítás megrezzengette az öreg plébánost: fűrkésző tekintetét rászegedte a káplán fiatal, csinos arcára, amely olyan volt e pillanatban, mint a bűnös, aki győzni jött.

— Beszéljen, fiam!

— Atyám, én nagyon szerencsétlen vagyok. Most van épen öt esztendeje annak, hogy eb-

ben a szobámban, amely még egyre visszhangozza az én füleimben az ön felbáborodásának kiáltásait, megjelentem ön előtt nagy bűnöm-mel. Az ön ítélete kegyes és szigorú volt, mint az igazság. Abban a csendes zárdában, Beaucaban, ahová ön elküldött, lecsillapodott a beteg kedélyem, elfeledtem a szenvedésemet. Frissen, megtisztultan jöttem el onnan; éreztem, hogy megszabadultam attól a rettenetes lidércszettől és hálás voltam ön iránt, aki megmentett. Emlékszik még, atyám?

— Mindenre emlékszem, fiam és ismét lehetem önnek, mennyire gyűlöletesnek láttam madame Saintonge bűnét.

— És én ma sem ítélek olyan keményen felette, mint ön, atyám. Az a nő özvegy volt ... szabad ...

— De ön nem volt az: ő az Istené.

— Szerettem őt, atyám, esztelenül.

— Az ellenkezője még elszomorítóbb lett volna.

— Bármint igyekeztem is feledni őt, mégis egyre kísértett a démon. Rettenetesen kellett küzdenem ellene. Minden éjszakámat álmatlanul, imádkozva töltöttem. Nem akartam egyébre gondolni, mint az emberi szenvedésekre, a balsors csapásaira; száműztem magamtól minden világi gondolatot.

Egy este — négy éve most annak — levelet hoztak nekem. Megismertem az ő írását. A kandallóban lobogott a láng s én a lángok

közé vettem a levelet, anélkül, hogy elolvastam volna a tartalmát. Más alkalommal a szolgálom jelentette, hogy egy hölgy, akinek az arcát sűrű fátyol takarja, bebocsátást kért tőlem. Megkérdeztem a nevét — ő volt. Nem fogadtam; erre elutazott. Hallottam a zokogását, mint a lépcsőkön lehaladt ...

Abban az időben kevésbé gyűlöltm őt, mint inkább szánakoztam fölőtte. Ha ő képes lett volna arra, hogy a velem való találkozásakor minden asszonyi köny s minden más megindító mozdulat tudott nélkül volna hozzám belépni, akkor talán elfogadtam volna őt.

De ki tudja! ... Talán végzetessé is vált volna az reám nézve s a szentegyház mély bölcsességgel gondolt az ilyen esetekre, mikor elrendelék, hogy papjai meneküljenek az asszony elől, mert az a bűnt hordozza magában ...

— Mondja, atyám, hibás voltam, hogy nem tudtam gyűlölni őt?

— Fiam, minden szavából nagy örömmre csak azt látom, hogy nem szereti többé mme Saintonget.

— Tavaly az orvosok, akik feltettek engem a munka és a magány sorvasztó hatásától, Nizába küldötték. A meleg égbolt, a tiszta tengeri levegő üdésége valóságos ujjáteremtett; beteges idegességemet szinte pillanat alatt elfújta a virágillattal telített levegő.

Egy vasárnap, amint épen a templomból hazatértem kis hotelembé, ahol laktam, gazd-

a csendőrségre akarja bízni. Ebben a tárgyban már értekezletet is tartottak, melyen a belügyminisztérium részéről Kosztka Pál csendőrezredes is megjelent. Az értekezleten azt határozták, hogy a közgyűlés elé oly értelmű javaslatot terjesztenek, amely szerint nyolcvan lovascsendőrt alkalmaznának a városi szolgálatban és a képzett, használható erőket a rendőrségtől átvinnék, ezenkívül husz gyalogos és nyolc lovasrendőr végezné a közigazgatási szolgálatot. És ez az új szervezet a városra nézve még néhány ezer korona megtakarítással is járna. Pedig ez háromszoros létszámemelést jelent Debrecenben.

Erre a mintára Arad külvárosait is a csendőrség őrizetére lehetne bízni. Az ott elfoglalt lovasrendőrök és rendőrök a belterület rendőrlétszámát legalább is elfogadhatóvá tennék. Nem csorbulna ezzel a rendőrség hatásköre, de feltétlenül óriási mérvben emelkednék a közbiztonság. A városi rendőrök szolgálatuknak minőségénél fogva nem olyan fűgék, mint a csendőrök, akik óriási területeket járnak be naponta, és akik főleg a falusias külvárosokban tehetnének jó szolgálatokat, mivel szinte ilyen területek és ilyen lakosságu közösségek biztonságának védelmére vannak betanítva. A poszton álló rendőr a külvárosban pietus musculus, akit nem respektálnak, akitől nem fének. A csendőr azonban tekintély, mert mindenütt ott van. A külvárosban mozgékony szinte meglepetésekben dolgozó rendfentartási szolgálatra van szükség, és erre a legcélszerűbb ember a csendőr.

Nem fekszik kezünk ügyében annak a kimutatása, hogy a város nyolcvan és egynehány rendőre közül hány van elfoglalva a külvárosokban és a külterületeken. Annyi azonban bizonyos, hogy ha ezeket a területeket a csendőrségre bízna, akkor az ott foglalkoztatott rendőrök a belváros területein kitűnő szolgálatot tehetnének, és megszüntetnék azt a túlterhelést, amely már-már igazán tűrhetetlen. És emellett a pótlódó mumusa nyugton alhatnék; az állam szívesen fizeti a maga alkalmazottait. Ha Debrecennek adott csendőrt, ad nekünk is.

Szóval pénzbe nem kerül a változtatás, sőt, amint Debrecen példája mutatja, megtakarítást érhetnénk el. Megtakarítást, amelylyel esetleg fedezni lehetne a rendőrség bünyügyi osztályának létszám szaporítását, amire különben nem lenne szükség, hisz a csendőrség ennek vállalról is levonná a külvárosok terhet.

Mivel pedig szinte rozsdás igazság az, hogy tanulni nem szégyen. Debrecen városa példát mutatott, amely után indulhatunk. Mert akármilyen elismeréssel is adózzunk az aradi rendőrségnek, de a mostani létszám és a most rendőrségi felügyelet alatt álló terület lehetetlenné teszi a személy és vagyonbiztonság megőrzését, azon egyszerű fizikai tétel alapján, hogy egy test ugyanazon időben két helyen nem lehet. Jó volna tehát legalább is megpróbálkozni a városi csendőrséggel.

§

Apponyi visszavonulásáról ad újra hírt a „Magyar Estilap” ma megjelent száma, mely a következőket írja: Napok óta tele vannak a lapok azzal a hírrel, hogy a nemzeti párt feloszlott Apponyi, a hajdan oly rajongva szeretett vezért legbensőbb hívei is magára hagyják. Sőt Apponyi „alter ego”-ja, palatinusa, Szentiványi Árpád egy bécsi lap tudósítója előtt az ünnepek alatt tett is ilyenforma kijelentéseket. És az ige még sem akar testté válni. A szabadelvű pártba betörekvő „akarnokok” még nincsenek benne s a kik nem óhajtanak bemenni, azok mindezekig nem tudják, mi lesz az ő politikai sorsuk a jövőben. Ennek oka egyszerű. Azok, a kik a „mestert” nem akarják a szabadelvűpárt kedvéért megtagadni, várakozással tekintenek Apponyi jászberényi beszédére. Ott fog eldőlni sorsuk. A mint jó forrásból értesülünk, a jövő hó elején megtartandó jászberényi megnyilatkozás egyszersmindenkora véget vett a közel harminc esztendő óta tartó Apponyi legendának. A hajdani nemzeti párt vezére Jászberényben végleg búcsút vesz a politikai pályától és a mandátumot választói rendelkezésére bocsátja. Hát bizony határozatlansággal s hamleti töprengésekkel a politikában sikert kivívni nem lehet.

A képviselőház pénzügyi bizottság a holnap délután ülést tart. Ugyancsak holnap ülésezni fog a magyar delegáció tengerészeti és hadügyi albizottsága is.

A magyar delegáció.

(Tengerészeti és hadügyi albizottság.)

— Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 26.

A magyar delegációnak ma a tengerészeti és a hadügyi albizottsága tartott ülést. A tengerészeti albizottság már végzett a költségvetéssel s azt a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. A hadügyi albizottság is letárgyalta a rendes szükségletekre kért költségeket, itt már csak a rendkívüli hitel elintézése van hátra.

A tengerészeti albizottságban ma is a magyar iparosok kvótászerű részesedése képezte leginkább a felszólalások tárgyát. E tekintetben Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter és Spaun br. tengerészeti főnök nyugtatták meg a kérdezősködőket.

A két ülésről a következő távirati tudósításunk számol be:

A tengerészeti albizottság ülése.

A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délután 10 órakor ülést tartott. A tanácskozást Dániel Ernő báró vezette. Előadó Teleki Sándor gróf. A közös kormányt képviselők: Pitreich lovag hadügyminiszter és Spaun báró tengerügy. Napirenden volt a hadi tengerészet 1905. évi költségelőirányzata. Az ülésen jelen volt: Tisza István gróf miniszterelnök és Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter is.

Rosenberg Gyula kéri, hogy az általános vita után a delegáció határozataira adott válaszok kerüljenek tárgyalásra.

Teleki Sándor gróf előadó: A tengerészet 1905. évi előirányzata a múlt évre megszavazott összeghez képest egy millió emelkedést mutat. A rendes kiadások 8 millió koronával emelkednek a matróz hadtestnek létszámemelkedése és egyéb többköltségek miatt. A haditengerészet monitorainak legnagyobb része elavult állapotban van és nem felel meg a mai igényeknek. Azért 15 új torpedónaszád építését illesztették be a költségvetésbe, a melyek összes költségei 8 millió koronára rugnak. Ennek első részleteként 2.053.000 koronát kérnek, fegyver és céllovészeti költségre pedig 112.000

asszonyom kért, hogy menjek át a szemben levő épületbe, mert egy beteg az én vigaszomra vágyik. — Nyomban átsiettem a második emeletre, egy udvari szobáskába. Kopogtattam, az ajtó felnyitott és ott állott a kűszöbön! Sápadtan, megtörten, alázatosan könyörögve felém néma szemekkel. De megfordultam és vissza se pillantva, futottam vissza a hotelembe.

Ma reggel, atyám, azonban keserű büntetést mért rám az ur. Tudomra kellett hoznia, hogy egy percnél eltévedésnek minő súlyos az ára. Amikor Párisba megérkeztem, egy ajánlott levelet adtak át a lakásomra. A levelet Párisból küldték, s a tegnapi délutáni kelet van rajta. Felbontottam. Aláírás nem volt rajta. Az írást nem ismertem, mert el volt változtatva, alig volt kibetűzhető, akár valami iskolás gyermek első betűvetése. Látszott, hogy sebiben írták s annyi időt sem engedett az írója magának, hogy a tolla megszáradjon. Elolvastam... Ime, vegye, atyám, olvassa ön is a levelet... És végigolvastam.

Az öreg plébános tagadólag intett a kezével.

— Nem, fiam; olvassa csak fel. Az én szemem már rosszak.

— Nem vagyok képes... nincsen erőm... Nagyon szembetűnő volt a felindulás, amely a fiatal pap hangjában rezketett. Aztán így folytatta:

— Igen, az van a levélben, hogy nekem

fiam van, négy éves fiam és hogy a gyermek kétszáz lépésnyire innen haldoklik.

A plébános égnek emelte a tekintetét.

— Istenem, Istenem! — kiáltott fel. — Minő szerencsétlenség! Önnek fia van, önnek Rougier!...

— Nemde, rettenetes, ha ilyesmit levél útján kell megtudnia az embernek... Milyen csapás!... milyen szégyen... Az ön homloka bíborpiros lett az én szégyenemtől... atyám... Fiam, nekem, Isten szolgájának!... De, kérem, olvassa el... olvassa hát; haldoklik... meg fog halni... a bűns szerelem gyümölcse le fog hullani... és akkor eltűnik utolsó emléke is ennek a gyalázatnak... és ön boldog lesz, atyám, mert én megtisztultam a bűntől... ennek az ártatlan gyermeknek a halála, akit én sohasem fogok meglátni...

A pap két kezébe temette az arcát és úgy zokogott.

— Sirassa, fiam, a bűneit; sirassa csak, reményilem, hogy azok a megbánás könyvei... De nézzünk csak jobban a dolgokat. Azt írták, hogy önnek fia van s az súlyos beteg. Tudja-e legalább, hogy ki írta ezt önnek?... van aláírás a levélben? Nekem azt mondotta ön, hogy még az írást sem ismerte meg. Akkor hát?... Egy lakcímet jelölnek meg önnek, amely felől nincsen kétség? Ön hozzám jön abban a meggyőződésben, hogy én így szólok majd önhöz: „Menjen, fiam, látogassa meg a gyermekét...”

De hát a fájdalma?... és a ruhájának méltósága?... És Isten?

— Oh! Isten kegyelmes.

— Isten igazságos, uram!

Es ellentmondást nem tűrő hangon folytatta a plébános:

— Meg van ön győződve arról, hogy az a gyermek az öné?...

— Atyám...

— Egy asszony, aki özvegy... szabad... fiatal és szép...

— Elég, atyám!

— Aki önt csábította el, vagy mondjuk: aki önt fogadta el, annak ön nem volt az egyetlen kedves... legyen arról meggyőződve...

— Képtelenség, hiszen Régine szeretett engem!...

— Hazugság!

— Még most is szeret...

— Hazugság... Minden szó, amit ők mondanak: hazugság... Mindent amit cselekszenek: kétszínűség és ámtás... Megcsalta önt, önt, aki hitt neki, szerette őt... Megcsalta önt az első tekintettől fogva... Ez a mese a gyermekről az utolsó hazugsága...

Az aggastyán hirtelen elhallgatott és az ajtó felé fordult. De im, a kapun csengettek. Az előcsarnokban siető léptek közeledtek.

Etienne jelent meg egy távirattal a kezében:

— A káplán ur számára... Nem találták otthon, ide hozták a táviratot, mert azt hitték itt van...

koronát. Tokióba tengerészeti attasé küldésének költségeire 45,000 korona kell, az ellátási költségek pedig 67,000 koronával emelkednek.

Előadó ismerteti ezután a hadi tengerészet vezetőségének a póthitel- és a rendkívüli hitelre vonatkozó egyéb előterjesztéseit. A hadi tengerészet ez idén összesen 75.126,000 koronát kér az 1904. és 1905. évekre, de egyszersmind felemlíti azt is, hogy újabb 45.280,000 koronára lesz szüksége és így összesen 120.950,000 koronát kér. A magyar ipar részletetésére nézve utal az előadó a haditengerészet vezetőségének előterjesztésére. Az 1902. évre vonatkozólag 24 07 az 1903. évre vonatkozólag 26 62 százalék jutott a magyarországi megrendelésekre. Ipari cikkekre 23 43 százalék jut. — Ezután a többköltség szükséges voltát mondta meg.

Rosenberg Gyula sajnálkozással jelenti ki, hogy a tengerészeti vezetőségnek az ipari kérdésben adott válasza egyáltalán nem elégíti ki. A tengerészeti vezetőség kétségtelen jogunkat nem ismeri el. 1903-ban utasították a közös hadügyminisztert, hogy a hazai termelés a kvóta arányában részesüljön. A mostani válaszban pedig ennek a határozatnak az egyenes negációja foglaltatik. Ha a gyárak Ausztriában vannak is, a tengerészeti vezetőség a rekompensáció álláspontjára helyezkedve, Magyarországot részesíthetné a tengerészet számára eszközölhető ipari megrendelésekben az őt a kvóta arányában megillető részben. A nagy katonai kiadásokat csak az országban tett megrendelések tehetik némiképpen elviselhetőkké. Felszólítja a hadügyminisztert s a tengerészet vezetőségét, hogy a rekompensáció kérdésében határozott és nyílt választ adjon.

Attérve a költségvetésre, felhívja a figyelmet, hogy a 82 millió korona rendkívüli szükséglet a költségvetésben is benne van. Majd megemlíti, hogy a tengerészeti költségvetés nevelés elbírálására szükséges a kereteknek alkalmas formában előzetesen való megállapítása. De nálunk titkolják, hogy mi a tengerészetnek különben bizonyára egészen szűkre szabott feladati köre. Alapos aggálya van az ellenőrzés lehetősége szempontjából a különféle szükségleteknek egy cím alá foglalása ellen. A torpedórajra vonatkozó követelés indokolása fellette szűkszavú. Szeretné tudni, hogy az összes torpedó hajókat kicserélik e, vagy pedig a mostani hajóraj létszámának felemeléséről van szó. Németországnak 180, Olaszországnak 166, nekünk 61 torpedó-járművünk van.

Szól azután a víz alatt járó naszádokról, majd észrevételt tesz az előirányzat összeállításának gazdaságosságára nézve. A különféle szükségleteknek egy cím alá vonása miatt aggodalmi vannak az alapos ellenőrzés lehetősége szempontjából. A torpedónaszádokat meg

— Adjá ide.

A két férfi néhány pillanatig megdöbbenve, szorongó szívvel ült szemben egymással. Az a „kék levélke”, a mely épen a dráma kellő közepébe csöppen, valami rettenetes titkot ígért neki.

Rougier abbé felbontotta a táviratot; aztán átadta a plébánosnak:

— Tessék... olvassa el...

A hangja alig volt hallható, annyira reszketett, a mikor azt a pár szót mondta.

— Mi lelte barátom?

A plébános szintén átfutotta az iratot és tompa hangon olvasta:

„Gyermekek meghaltak — Régine”.

Néhány percig némán ültek ott, de hallották a szívük hangos dobogását. Egyikük sem volt képes egy szót is szólalni sokáig.

Livey plébános végre, még egyre a kezében tartva a „kék levélkét”, így szólt:

— Rouger, — mondta halkan — tehát a Prony-utcában lakik? ... eszerint mme Sain-tonge a mi parochiánkhoz tartozik?

— Igen, atyám.

— Halgasson meg, fiam. Megesküdtök nekem, hogy nem látja többé azt az asszonyt: ez nekem elég, ön csakugyan nem fogja megszegni az esküjét... De arra nincs batalmam, hogy megtiltsam utolsó útjára kísérni a gyermekeit... ön fogja eltemetni.

lehet építeni a Magyarországon létező hajó-építő telepen is. Meg lehet építeni Fiumében.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter: A mi azt illeti, hogy mi nem részesülünk a kvóta arányában való szállításokban, ennek az az oka, hogy a szükséglet egy részét, mint például aszennet, a külföldön kell beszerezni. Hajóépítő gyárunk eddig nem volt, így ezeket a munkákat Ausztriában kellett elvégeztetnünk. A tengerészeti főnök azonban megígért, hogy a torpedónaszádok jelentékeny részét ezentúl Fiumében építteti meg.

Okolicsányi tett ezután néhány rövid megjegyzést.

Tisza István gróf miniszterelnök ezekre az alábbi kijelentést tette: Azt az elvi álláspontot, hogy a hadi tengerészet extenzíve ne fejlesztessék tovább, a magyar kormány magáévá teszi, ugyancsak az összes faktorok, melyeknek ebbe beleszólási joguk van. Az extenzív fejlesztés a csatahajók partjának kiépítésével lesz fejezve. Szükséges azonban, hogy haditengerészetünk a modern technika minden vívmányával fel legyen szerelve.

Spaun br. tengerészeti parancsnok nyújtott ezután képet az összes szükségletekről. A magyar ipar részesedését, illetőleg hivatkozik Hieronymi kereskedelemügyi miniszter íménti fejtegetéseire. Azt hiszi, hogy e fejtegetés után nem kell külön is biztosítania az albizottságot, hogy a tengerészeti ügy intézői a magyar ipar kvótaszere részletetése iránt teljes jóakarattal viselkedjenek.

Erre a költségvetést általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadták.

A részletes tárgyalás során a hadügyi albizottság üzenetét s az ipari részesedésre vonatkozó választ vették megbeszélés alá.

A tanácskozást holnap folytatják.

A hadügyi albizottság ülése.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága a délután folyamán szintén ülésezett. A bizottság letárgyalta a rendes hadügyi szükségletet és azt megszavazta.

Holnap a rendkívüli hitel és a rendkívüli szükséglet tárgyalása kerül sorra.

A trón mellől a kórházba.

(Egy hercegnő és egy herceg haláláról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 26.

Ha polgári császárdal haldoklik valaki, körülállják hozzátartozói; szívtépő bánattal nézik utolsó tusáját. Van mindig, aki szeretettel lezárja szeméit, s utolsó öleléssel enyhíti fájdalmát. Nagyon boldogtalan ember az, aki magányban hal meg, elhagyatva istentől, embertől; aki a halállal való küzdelmében nem lát maga körül senkit és nincs, a kinek szeméből valami vigasztalás-félt kiolvashatna.

S ha olyan beteg valaki, hogy a kórházba kerül és műtétet végeznek rajta, mindig van, aki lesi-várja a betegség jobbrafordulását, s éjjel-nappal résen van, hogy megjelenhessen, ha szükség van rá. Már ezek a dolgok csak a polgári erkölcsök közé tartoznak. Az emberi irgalomnak is kiegészítő mozzanatai ezek. Így volt mindig. Talán így lesz ezután is.

De vajon így van-e mindig azokon a magasságokon, a hol, mint mondani szokás, a sasok fészkelnek? Híradások, a melyek Drezdából és Schwerinből érkeznek, az ellenkezőre engednek következtetni. Királyi vérből származott hercegnő és herceg haláláról szól a hír, a kik a biborban való halált ugyancsak furcsa színben tüntetik föl. Drezdában — mint említettük — uralkodó családunknak egy nőtagja, *Mária Izabella* württembergi hercegnő, *Albrecht* főherceg egyik unokája, a szász király menyje halt meg a drezdai női klinikán. Nagy belegen vitték oda és műtétet hajtottak rajta végre. Harminchároméves és így aránylag még fiatal volt. De a halál nem irgalmaz sem ifjúságnak, sem rangnak. Ott halt meg, egészen egyedül elha-

gyatva. Hozzátartozói közül senki sem volt jelen, mert mint hirdetik, a halál váratlanul állt be.

Éjjel három órakor vitték át a holttestet a trónörökös palotájába. A trónörökösnek másnap születésnapjára volt, de a haláleset miatt minden ünnepségről lemondtak. Ennyivel csak tartoznak a nagy magányban elhunyt hercegnőnek. Mert hisz megérteni így is nehéz a dolgot. Egy nagy műtétet hajtanak végre a hercegasszonyon. Az operáció magában is veszedelmes. Az utána következő állapot még veszedelmesebb. Még sincs senki, aki a haldokló utolsó sóhaját föl tudta volna fogni.

Sok rideg dolog történt a szász udvarban az utóbbi időben, de, azt hisszük, ez a legszomorubbak közé tartozik. Több melegség veszi körül az utolsó kunyhókban a haldoklókat, mint abban a ragyogó és mégis rideg királyi udvarban.

A másik haláleset ennél is furcsább, sőt féltelmesebb. Nemcsak a schwerini udvarban, de egész Németországban is megdöbbentő dolgokat suttognak róla. *Pál Frigyes* schwerini herceg halt meg szintén iszonyu magányban. Senki sem tud részleteket a halál körülményeiről, de még a betegségről sem. A kezelő orvosokon kívül nem írták alá más orvosok a haláljelentést. A herceg anyja elutazott, mert sejtelte sem volt róla, hogy fia veszedelemben van. Hivatalosan is titkolóznak és ezidőszent senkisé tudja, volt-e valaki a haldokló mellett, a mikor utolsó tusáját megvívta. Féltelmes hírek keringenek a halálesetről és e híreket senki sem meri hangosan kimondani, csak suttogva adja át a szót egyik ember a másiknak.

Igy halnak meg mostanában biborban született emberek és asszonyok. S ha kivételes is az ilyen magános halál, de mégis előfordul. Sokan irigykedve nézik a biborban pompázó, tündöklő fényben élő nagyságokat a királyi udvarokban. Talán van mit irigyelni rajtuk; talán nincs. Sok nyomor, sok szenvedés lakozik a palotákban is. S a halál mindig borzalmas, mindig a rémületek rémülete volt. De ha választani lehet, mégis szebb meghalni kunyhóban, szeretett hozzátartozóiktól körve, mint elhagyottan, sötét és szörnyű magányban, aranyos palotákban, a hol a haldokló hiába keres egy részvevő szemet, mely utolsó, szeretetet esdő pillantását föl tudná fogni.

Bizonyára kivételes a palotákban is ilyen halál. De hogy mégis előfordul, az a följegyzésre méltó dolgok közé tartozik.

A juniusi esküdtek.

(Az esküdtszék kisorsolása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 26.

Az aradi kir. törvényszéken ma *Ottobay* Károly elnöklete alatt kisorsolták azokat az esküdteket, akik a juniusból kezdődő ciklusban fognak ítélkezni az esküdtek elé kerülő bűnösök fölött.

A kisorsolás eredménye a következő:

Rendes esküdtek:

Köpf János dr. ügyvéd.
Rozsnyay Kálmán gyógyszerész.
Dániel Lajos kereskedő.
Heim János kereskedő.
Priegl István dr. ügyvéd.
Szegő Hugó dr. ügyvéd.
Schwarcz Ignác kávé.
Berta Titusz vaskereskedő.
Kell Lipót dr. ügyvéd.
Reicher Ferenc háztulajdonos.
Färber József Lajos fűszeres.
Sugár Jenő dr. ügyvéd.
Berger Izidor kereskedő.
Simon Jenő ügyvéd.
Herskovist Emil kereskedő.

Bruckner Lipót kereskedő.
Szabó Károly ügyvéd.
Dengl Lajos háztulajdonos.
Pless Hermann gyáros.
Jellinek József kereskedő.
Vannay János dr. ügyvéd.
Gedeon János vaskereskedő.
Pénzes Ákos ügyvéd.
Honisch L. István fényképész.
Lészai Sándor dohánynagyárus.
Dáni János nyug. mérnök.
Nyári Vilmos cukorkagyáros.
Altmann Ede szatócs.
Assael József ékszerész.

Helyettes eskütek;

Szirmay Antal vállalkozó.
Zinner Vilmos órás.
Ungár Ármán kereskedő.
Straid Ferenc kocsmáros.
Szalai Zsigmond háztulajdonos.
Vollák József építész.
Szauer Adolf kereskedő.
Szabó Mihály háztulajdonos.
Tulipán Sándor magánzó.
Weisselbaum Antal órás.

Eddigélé már hét ügy van tárgyalásba kltüve az esküdtszék elé.

Megcáfolt japán vereség.

(Előnyomulás Port-Arthur felé.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 26

Néhány nap előtt olyan jelentések érkeztek a harcterről, melyekből arra lehetett következtetni, hogy megfordult a kocka és a szerencse az oroszok mellé szegődött. Ez a kombináció azonban az orosz jelentéseken alapult, amelyek az oroszok győzelméről adtak számot.

Most azonban, hogy ismeretes a „Times” tudósítójának kimerítő távirata, kitűnik, hogy *szo sincsen a japánok vereségéről*. Azok a csatározások, amelyeknek néhány katona és ló esett áldozatul, csupán az előőrsök közt folyt le és Kuroki a fő-seregével nem vonult vissza Föngvancsöngbe, mert eddig még meg sem kezdte az előnyomulást. Kuroki előcsapatai csupán földérintő szolgálatot végeztek és a nagy ütközetet majd a Liaotung-félszigeten partraszállt sereggel együtt fogja megvívni. Egyelőre, úgy látszik, megvárja az esős időszak végét és gondoskodik a koreai összekötővonal védelméről, amelyet a Koreában levő kózácsapatok háborgatnak.

Mai távirataink a következők:

Csifu, május 26. Egy ma ideérkezett francia, aki szemtanúja volt Port-Arthur utolsó ágyuztatásának, azt jelenti, hogy nyolc nagy japán hajó egy óra hosszat időzött a kikötő bejárata körül és tíz perces időközökben lőttek oldalsó ágyúikból. Dalniban, amidőn a francia utazó azt elhagyta, minden csendes volt, csak hogy azt mondta, minden órában várják a japánok támadásait. A polgári és katonai hivatalnokok készek Dalnit elhagyni. Polgári személyek közül csak néhányan maradtak vissza nem hivatalos állásokban.

Az oroszok néhány nap előtt tett a kísérlete, hogy a dalni hajójavító műhelyeket és rakodókat tönkretegyék, nem sikerült. Stössel tábornok a „Hacsune” páncéloshajó elsüllyedésének hírére elrendelte, hogy ezt a kísérletet ne ismételjék meg.

A japánok zárt csapattal állnak Picsevoiban és Kincsuban és a félsziget mindkét oldalán vonulnak Port Arthur felé. A picsevoi kikötőben ma egy japán hajó egy „Csifu” nevű német gőzösre tüzelt, melynek jelzését félreértette. Az elmúlt éjjel a liaotiesani előhegység magassá-

gában a „Kanin” nevű svéd gőzösre tüzeltek, de hogy ki, azt nem tudni.

Szöul, május 26. Gönsani távirat szerint az oroszok a mostani koreai uralkodócsalád megalapítólától Hanghönghen 450 év előtt épített síremléket elpusztították s az ottani ereklyeszekrényeket elégették, bár a koreaiak ezeket az ereklyéket szenteknek tartják. Nem nyer megerősítést az a hír, hogy Gönsanban kózákok állanak husz ágyuval. Ezek valószínűleg tranzbajkái lovasütegek, amelyek közül többet a háboru kitörése előtt az első vladivosztoki hadtesthez osztottak be. Egy Jönanfóból visszatért koreai azt jelenti, hogy ott csak kevés csapat van. A lakosság hír szerint nyugodt, de a japánoktól való megszűllást a hatóságok szigorú magatartása miatt nem üdvözl. Az oroszok sok fát hagytak hátra. A szöuli helyőrség nem erősebb 800 főnél.

Csifu, május 26. Az utolsó hírek szerint a Kincsu melletti japán csapat a vasut mentén előrenyomult. Egy bárka, mely e hó 23-án hagyta el Dalnit, azt a hírt hozta, hogy a japán sereg a Port-Arthur melletti második állomást az oroszok kemény ellenállása dacára elérte. Itt állítólag ütközet fejtett ki, de annak eredményéről még nem tudni semmit.

TÁVIRATOK.

Mária Izabella halála.

Bécs, május 26. *Mária Jozefa* főhercegnő *Izabella* hercegnő elhalálozása alkalmából Drezdába utazott.

Új gyémántbánya.

Eskváros, május 26. *Walton* pénzügyminiszter közli, hogy Griquatown és Postmassburg között gyémántbányát fedeztek fel, melynek kiaknázása addig jutalmazó lesz, amíg mint nyílt tárnát művelik.

Lövöldöző juhász.

(Mulatság Gájban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

A kampós juhászbort révén betört fejek hajdanta előkelő helyet foglaltak el a magyar novellairodalomban. A juhászvirtus, amelyik az imádott nő körül settenkedő legényei fejek meglekélésében nyilvánult, a népszínművek egyik éppolyan elengedhetetlen kelléke volt akkoriban, mint a villogó fokos. Azóta azonban alaposan megváltozott a helyzet. A juhászok kampósbot helyett angol gyártmányú pisztolyokat hordanak a zsebükben, és ha virtuskodásra kerül a sor, azzal durrantják hasba az ellenfeleket. A romantika illeten elfajulására példa mindjárt a tegnapi gáji eset is.

Farkas József korcsmajában tegnap délután nagy vigassággal mulatott egy csomó juhász, meg juhsgazda. Két társaság volt jelen; mindkettő más-más asztalnál foglalt helyet. A borok veszedelmesen fogytak, és a hangulat már határozottan emelkedett lett, mikor az egyik asztal mellett valami útkérdés került szóba. A vitatkozás egyre hangosabb lett, és az akadémikus jellegből már-már személyes tere csapott át. Végre az egyik juhász, aki véget akart vetni a vitának, a legjobban kiabáló *Argyelán* Péter kartársát hatalmasan nyakonütötte. A nyaklevesnek meglelt a várt hatása. A vita félbeszakadt, és óriási kavardás támadt az asztal körül, amibe tompa puffanások hoztak némi élenkséget.

A második asztal emberei között az a nézet merült fel, hogy jó volna a veszekvőket kibékíteni. Mire azonban odaértek a veszekvő csoporthoz, akkorra már két pártra oszlottak; az egyik a pofonvágottnak, a másik a pofont adónak igazságát vallotta. A dolog befejezése pedig az, hogy a békítésnek csufos verekvés lett a vége. Többen botot ragadtak, és a boldogabb végével puhítani kezdték *Argyelán* Pétert. Ez sem vette tréfára a dolgot, hanem a zsebébe nyúlt és pisztolyt rántott. (Amint a rendőrségi jegyzőkönyv mondja, hét milliméteres bulldog rendszerű forgópisztolyt.) Azután pedig egyszerűen a tömeg közé lőtt, és felhasználva az általános megdöbbenést, elszaladt.

A revolver golyója *Rácz* Antal juhsgazdának a hátába furódott, de nem okozhatott valami nagy bajt, mert *Rácz* annyira eszméletlenül maradt, hogy szerfölött feldühösödött a juhász illoyális eljárásán, és életveszélyes fenyegetéseket hangoztatva, utána szaladt. Elég gyorsan futhatott, mert csakhamar elérte *Argyelánt*, aki a fenyegető veszély tudatában hősi módon visszafordult, és ismét rálőtt *Ráczra*. A golyó a juhsgazda hasát találta, úgy, hogy a szegény ember összeesett.

A dologról azonnal értesítették *Hecht* Adolf dr. kerületi orvost, aki a megölt embert első segélyben részesítette, s egyben kijelentette, hogy miután egyik golyó sem sértett nemesebb részeket, *Rácz* állapota nem életveszélyes. Ezután hazaszállították a sebesültet Szerb utcai lakására.

Argyelán Péter, aki azt hitte, hogy *Rácz* meghalt, egész éjjel bujkált. Reggel azonban a keresésére kiküldött detektívek elfogták és behozták az aradi rendőrkapitányságra ahonnan kivitték *Gájba Rámer* István helyettes kapitányhoz, aki kihallgatás után letartóztatta. *Argyelánt* még ma átadták az ügyészségnek.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Szombat: *Vándorlegény*, operetta.
Vasárnap: Délután: *Postásfiú és a hűga*, bohózat. Este: *Szép Meluzina*, bohózat.
Hétfő: *Szép Meluzina*, bohózat.

* **Szendrey** Mihály társulata. *Szendrey* Mihály, ez idő szerint még a pozsony-sopron-fiumei színtársulat igazgatója, aki iránt csak a napokban nyilatkozott meg *Arad* törvényhatóságának bizalma, május elseje óta a fiumei Anfiteatro Feniceben működik társulatával. Fiume, a zsúfolt házak bizonyítják a legjobb nyári állmássá nőtte ki magát s ebben kétségvonhatatlan érdeme van az ott most vendégszereplő társulatnak is. Erősségei a társulatnak *Andorffy* Péter és *Hevessy* Gábor, akik tudással és ambícióval látják el a rendezői teendőket. Az operett-előadásokban *Sz. Rontay* Boriska, *Kapossy* Józsa válnak ki, előbbi a *Tavaszbán* és *Babában*, utóbbi pedig *Casanovában* és a *Cigánybáró* Szaffi szerepében nyerte meg a közönséget. A férfiak közül *Déri* Jenő és *Faludy* tenoristák, *Hunyadi* József baritonista, *Borbély* Sándor, aki *Pfefferkornban* mutatott be kabinetalakítást és *Andorffy* Péter emlitendők első sorban. A nem énekes darabokban *Várnay* Jenő, *Borbély* Sándor és *Dolly* Lajos, nemkülönben *Beregi* Sándor, a fiatal, nagyon tehetséges szerelmes színész, nyújtják művészetük javát. A nők közül *Vesepreminé* Ágh Ilona, *Kőrössi* Juci, *Benkőné*, *Göde* Aranka emlitendők és egy kezdő, *Biró* Irén, a ki csak most került ki az akadémiából s már is kész naivának bizonyult. Az operett-előadások két érdekessége: *Zalay* Irma és *Zsigmondi* Anna, akik szintén csak néhány hónapi színpadi multra tekinthetnek vissza, a tehetség sok jelét tanúsították. A társulat június 11-ig játszik Fiumében.

Merénylet a tárgyalóteremben

(Szíven lött asztaltulajdonos.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 26.

Alig pár hónappal ezelőtt Nagyörsi Ferencné született Kaszás Viktoria, Nagyörsi Ferenc budapesti kereskedelmi iskolai tanár különvántan élő felesége követett el tárgyalás közben gyilkossági merényletet Baló Lajos bűntető al-bíró szobájában Ernyei Mór dr. budapesti ügyvéd ellen, akire háromszor rálőtt, de egyetlen lövése sem talált. Ma délelőtt — mint fővárosi tudósítónk jelenti — ezt a merényletet megismételte a Wiener Sándor büntetőjárásbíró előtt folyó tárgyalás közben Stadler István 42 éves építési rajzoló, a ki rálőtt Glück Salamon szalodatulajdonosra. A merénylet után Stadler menekülni akart, de a tárgyaló bíró előszobájában levő két rendőr elfogta.

A merénylet előzményei a következők: Stadler István budapesti születésű, külső keresési-ut 8. sz. a. lakó építési rajzoló ez év január havában felfogadta Glück Salamon bankbizományi iroda és szálloda tulajdonos Ó utca 39 sz. a. szalodájába irodai alkalmazottul 100 kor. óvadék mellett havi 70 korona fizetéssel. Alig néhány heti alkalmaztatás után Glück rájött, hogy Stadlert, a ki beteges természetű ember, nem használhatja s ezért a vele kötött szerződés értelmében február 15 én felmondott neki két hétre vagyis március 1-ére, a mikor Stadler ki is lépett állásából.

Ettől a perctől kezdve nem volt nyugta Glücknek, mert Stadler folyton üldözte különféle pörökkel. Így legutóbb sikkasztás miatt tett Glück ellen feljelentést a bűntető járásbíró előtt, azon címen, hogy Glück nem fizette vissza neki kilépése alkalmával a 100 kor. óvadékát.

Mára volt kilüzve ezen ügyben már másodszor a tárgyalás Wiener Sándor dr. bűntető járásbíró előtt. A tárgyaláson megjelent Glück Salamon és Stadler István is. Glück Salamon kihallgatása folyamán kijelentette, hogy ő Stadlernek az óvadékot visszafizette s ezen állításának igazolására nyomban be is mutatja a bírónak a visszafizetést tanúsító nyugtát, amelyet Stadler sajátkezűleg írt alá.

— Ez az ön aláírása? — kérdezte a bíró a panaszostól, mire ez igennel felelt.

— Akkor nem sikkasztotta el senki az ön óvadékát, ha ön azt visszakapta és sajátkezűleg nyugtatta is.

— De fizetésem nem kaptam meg, bíró ur! — szolt a vádlott elkeseredett hangon.

— Ez nem tartozik bűnügyl utra, ezt polgári bíróság előtt keresse.

Ebben a pillanatban akart már felállni Simon Elemér dr. ügyészi megbízott, hogy a vád elejtését bejelentse a vádottként szereplő Glück Salamonnal szemben, de nem juthatott szóhoz.

A fekete szalonruhás Stadler, aki eddig idegesen forgatta kezében cylinder kalapját, gyors mozdulattal nadrágja hátulsó zsebéből revolvert rántott elő s mielőtt a teremben jelen voltak megakadályozhatták volna, rálőtt a mellette álló vádlottra, Glück Salamonra. A golyó Glücköt éppen szíven találta, de nemesebb részt, a szívet magát nem érte, mert a zsebben levő jegyzőkönyvön hordereje meggyöngült.

A lövés után Stadler kimenekült a tárgyaló teremből, de az előszobában várakozó 179. és 762. sz. rendőrök, hallva a lövés zaját, a menekülni igyekvő embert elfogták. A gyorsan előhívott mentők megvizsgálták Glück sérülését, de nem találták veszedelmesnek.

Wiener bíró intézkedésére a rendőrök Stadlert őrizet alá vették s az izgalom lecsillapulá-

után újból bevezették a tárgyalóterembe s folytatták a félbeszakított tárgyalást.

Simon Elemér ügyészi megbízott bejelentette a vádelejtést, mire a bíró a két rendőr által őrzött Stadlert szoltotta elő.

— Atveszi-e a vád képviselőt, melyet az ügyészi megbízott ur elejtett?

Stadler István igennel válaszolt s ez után elkezdett keservesen zokogni.

A bíró ezután kihirdette az ítéletet, melyvel Glück Salamon felmentette a sikkasztás vétségének vádjáról.

— Megnyugszik az ítéletben, vagy pedig felebbez eilene? — kérdezte újból a bíró a panaszost.

— Felebbezek! — jelentette ki Stadler fuldokló zokogás közben.

A tárgyalás ezzel véget ért, s a tárgyalóteremben megjelent Hódossy Antal dr. k.r. ügyész rendeletéből a két rendőr Stadlert a fogházba vitte le. Innen pedig már börtönőr állította Bakonyi Kálmán dr. vizsgálóbíró elé, aki kihallgatásán, az ügyészi indítvány értelmében elrendelte Stadler István ellen a vizsgálatot s az előzetes fogvatartást szándékos emberölés kísérletének börtönbe címén.

EGYESÜLETI ÉLET.

— Jövahagyott alapszabályok. A mezőhegyesi első magyar asztaltársaság alapszabályait a m. kir. belügyminiszter jóváhagyási záradékkal látta el.

Sima Ferenc tragédiája.

(Gyűjtés a volt népvezérnek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

Hirt adtunk már arról, hogy a csongrád-megyei nép egykori vezére, Sima Ferenc, mind a két szemére megvakult. A szerencsétlen ember tragédiájáról fiatal leánya, az Amerikában levő Sima Juliska értesítette a szentesieket. Három levelet küldött. Egyet Vajda Ernő szerkesztőnek, a másikat Gálffy Sándorhoz, Sima egykori szerkesztőtársához, a harmadikat pedig Papp Józsefhez, a szentesi 48-as kör elnökéhez címezte.

Az első levél, mely Vajda Ernőnek szolt, így hangzik:

Fairport, 1904. május 6. Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Nem is tudom, hogyan kezdjem el leveletem, oly mélyen le vagyok sujtva. Már szinte gondolkodni sem tudok. De hirt kell adnom önöknek is a szörnyű, lelket rázó szerencsétlenségről, amelyet tegnap este hallottam meg és mely testben, lélekben összezuzott édes jó anyámmal együtt bennünket.

Azt hiszem, arról van a szerkesztő Urnak tudomása, hogy szegény jó apám november 6-ika óta tüdő- és mellhártyagyulladásban beteg. A családi helyzetet Ön ismeri milyen volt. Február 24 én az apám levelet írt hozzám, tudatta velem betegségét. Jó anyám másnap egy megbízott urral beküldött hozzá. Nagyon beteg volt. Feküdt. Éppen két hét múlva, március 10 én levelet kaptam tőle ismét. Tudatta, hogy a clevelandi levegő megölné és az orvosai Giurgioba déli vidékre küldték. Másnap reggel a Fő ur levitt hozzá. Már fönt volt. Édes jó anyám megbízása folytán nagyon kértem, hogy ne menjen el. Oh Istenem! Ez a szegény ember, az én apám, mégis elment március 12-én Giurgio állam Budapest nevű magyar községébe. Azt írta, jobban van. Meggyógyul. Ez még március 26 án volt. Mi történt, hogy történt, nem tudjuk. Tegnap a Fő ur Clevelandban volt és az édes apám ismerőseitől hallottam a lelket gyilkoló szörnyű hirt. Szerkesztő Ur! Az én szerencsétlen édes jó apám mindkét szemére megvakult.

Most már nem tudunk egyebet tenni, mint hogy idehozatjuk és ápolni fogjuk. A legborzasztóbb az, hogy itt Amerikában orvosolni sem tudjuk, mert nincsenek kiképzett orvosok. Az

amerikai levegőt nem bírják az európai emberek. Mindenki tönkre megy. Mi is kimondhatatlanul szenvedünk. Szegény édes apám iszonyu szerencsétlenségét is a levegő okozta. Ha Európába mehet, remélhetőleg az ottani tudományos orvosi kezelés és a levegő hatása visszaadja a látóképességét. Miután Önnek tudatom ezt az iszonyu eseményt, Ön kérem meg, mivel barátunknak, egyszersmint uri embernek is ismerem, hasson oda Gálffy urral, Molnár képviselő urral együtt, valamint Papp József pártelnök urral, hogy a lehető legrövidebb idő alatt gyűjtést rendezzenek a párt részéről és így tegyék lehetővé, hogy Európába viadjuk, gyógykezeltessek és Isten szent segítségével bizva visszaadjuk az emberiségnek.

Nagyon szépen megkérem Önt az Isten szent nevére, egy végtelen szerencsétlen ember érdekében, azoknál az embereknél kérjen támogatást, akikért egykor ő áldozatot hozott, támogatást nyújtott. Önnek nem kell megnevezni, kikről van szó! Csak arra kérem: gyorsan! Szegény édes testvéreimmel nem bírjuk közölni ezt a kétségbeejtő hirt. De a Fő ur Molnár képviselő urnak éppen most ír. Kérésemet ismét megújítva, azonnali válaszát kérve, szíves tisztelettel vagyok, a bennattól megtört: Sima Juliska.

A levelek vétele után Simának főtémilitett hívei nyomban fölkeresték Cicatricis Lajos dr. alispánt, hogy vele Sima Ferenc tragikus sorsát közöljék és gyűjtésre engedélyt nyerjenek. Cicatricis alispán láthatólag megdöb-bent, mikor a szomorú hirt meghallotta. Sima érdekében gyűjtési engedély kiadását illetőleg azonban semmit nem tehetett, mert ez kizárólag a belügyminiszter hatáskörébe tartozik. E-nélfogva Vajda Ernő nyomban táviratozott Molnár Jenő dr. országgyűlési képviselőhöz, hogy a gyűjtési engedélyt mielőbb eszközölje ki a belügyminiszterrel.

Sima Ferenc tragikus sorsa iránt régi hívei között általános részvét nyilvánul meg.

Elrabolt budapesti háziur.

(Szöktetés a vagyon miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

Párját ritkító eset történt Budán. Családi viszonyok miatt elraboltak egy öreg, hatvan-éves háziurat a fiatal felesége oldaláról, akit alig néhány hónap előtt vett el feleségül. Az öreg házassága egész megbolygatta a család nyugalomát. Intrikákkal, veszekedéssel akarták elhidegíteni a feleséget s miután látták, hogy minden tervük sikertelen marad, nem ijedtek meg a legdrasztikusabb eszköztől sem, elrabolták az öreget családi otthonából.

A háziurat Forba Antalnak hívják Budán, a Gyeplő-utcában van egy kétemeletes háza. Forba ebben a házban lakott körülbelül harminc éve az egész családjával. Özvegy ember volt, a felesége tíz év előtt halt meg, gyermek sem voltak, tisztán a távolabbi családtagokat támogatta, segélyezte, azoknak élt.

Tavaly februárban azonban megváltoztak az öreg ur nézetei a családi életéről. Hatvan éves szíve szerelemre gyuladt a házmesterének a felesége iránt, akit leánynevén Varga Jankának hívnak. Az asszonyt elválasztotta az urától és márciusban, a mint ígérte, oltár elé is vezette a krisztinavárosi kápolnában. A családját természetesen nagyon súlyosan érintette ez a csapás. Egyszerre elestek a busás pénzekről és kilátásokról, a melyekben az öreg ur özvegy-sége alatt oly bő részük volt.

Hogy a változott viszonyokat némilleg elviselhetővé tegyék, a család tagjai hozzáfogtak az intrikákhoz és áskálódásokhoz. Az új asszonyról mindenféle rágalmakat terjesztettek: annyira, hogy az asszony kabinetkérdést csinált

a dologból: vagy 5 megy el a háztól, vagy a rokonokat kergessék el.

A férj rövid gondolkodás után az asszony javára döntött, kidobta az egész családját. Értelmezhető ezután a rokonság kétségbeesett küzdése. Nem volt a földnek olyan eszköze, amelyet ne próbáltak volna meg, hogy elidegenítsék az öreg urat a feleségétől. Mikor látták, hogy mindez nem használ, tegnap este kocsin megjelentek Forbák háza előtt s mivel az asszony nem volt otthon, az öreg háziurat a szó szoros értelmében elrabolták. Kocsira ültették és elvágtattak vele.

Az asszony kilenc órakor jött haza. Tárványitva találta az ajtókat és üresen a lakást. A szomszédok leírásából megállapította, hogy a rablást a háziur unokatestvése, Forba Fülöp műszerész követte el. A rendőrség most keresi az öreg férjet, hogy a kapzsi rokonság karmai közül visszavigye a türelmetlen hitves karjaiba.

SPORT.

+ Az aradi atletikai klub május 27-én este 8 órakor Andrassy-téri klubhelyiségében választmányi ülést tart. Tárgyak: Országos atletikai viadal rendezése június 29-én. Tagfelvétel.

A nagy bankócsináló.

(A kegyelmes ur és a pénzhamisító.)

Arad, május 26.

Jóízű történet történt a napokban Pécsen, azon alkalommal, hogy Bilinszky Leo lovag, az osztrák-magyar bank kormányzója ott járt.

Mikor a bankkormányzó a polgármester társaságában bekocsizott a városba, nagy csoport ember emelgette előtte az uton a kalapját. Kérdésközltek, ki legyen a barátságos képű idegen ósz férfi?

— Hát ez a legnagyobb bankócsináló! — világosította fel valaki az embereket.

Erre egy asszony ily szókra fakadt:

— Persze ezt nem zárják be, mert ez nagy ur. Bezzeg, ha szegény ember volna, nem ültetné a diszhelyre a polgármester, hanem lecsuktná. Mert minden bankócsinálót lezárnak.

— De ennek az urnak van ám engedélye arra, hogy neki szabad bankót csinálni. Az övé a nagy bankógyár — jegyezte meg arra az az ember, akihez az asszony kérdésével fordult.

Mikor pedig megtudta a néni, hogy a legnagyobb bankócsináló hová száll, nagy sietve megindult az „Osztrák-magyar bank” pécsi fiókjának hivatala felé. Egy másik asszonnyal együtt fölment az emeletre, de ott az egyik bankszolga utjukat állta.

— Mit keresnek?

— Azt a nagy bankócsinálót, a ki most jött meg. Beszélni szeretnénk vele.

— Nem megy ám az olyan könnyen.

— Azt mondták, hogy jószívű ember, egy szívessegre szeretnénk megkérni.

— Pénzt akarnak talán a kegyelmes urtól?

— Dehogy, dehogy!

— Hát mit?

Az egyik asszony erre nagy titokban félrevonta a bankszolgát és halkán mondta:

— Az uram Sopronban ül a fegyházban, mivel hogy bankót csinál. Arra szeretném megkérni, talán tehetne valamit az uram ügyiben, hogy haza bocsássák. Azt mondta mindenki, hogy ez a bankócsináló nagy ur, nagyobb mint a király, neki büntetés nélkül szabad bankót csinálni. Talán segítene a társán.

A szolga felvilágosította az asszonyokat, hogy hát ebben az ügyben hiába fáradoznak. A nagy bankócsináló igen haragszik a kis bankócsinálókra.

A két asszony nagy szomorúsággal bandukolt lefelé a lépcsőkön. Mikor lent voltak, a kapunál abból, a kinek az ura a soproni fegyházban ül, kitört a keserűség:

— Ilyen minden gazdag ember, ha egyszer az Isten felviszi a dolgát, nem akar törődni azzal, aki egy mesterséget űz vele, mivelhogy az nyomorgó szegény. Huncut, cudar ez a világ: a miért egyiket bezárják, azért a másikat, mivelhogy gazdag ember, kegyelmes urnak szőlítják. Nin's igazság a földön.

Egy jegyespár véres drámája.

(Gyilkosság és öngyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 26.

Nyiregyháza lakosságát ma megdöbbentő esemény hozta izgalomba. Egy fiatal ember, aki előkelő helyet foglalt el a város társadalmában s a város legszebb leányának volt vőlegénye, ma délelőtt ismeretlen okból megölte menyasszonyát és azután önmagát pusztította el. Pedig nagyon szerette a leányt és az is őt. A házasságtól már csak pár nap választotta el őket és a leány szülei, akik előre örültek gyermekeik boldogságának, most hirtelen a legborzasztóbb szomorúság éjszakájába kerültek.

Az eset részletei a következők:

Szabó Lajos takarékpénztári tisztviselő, néhai Szabó Dávidnak, Szabolcsmegye volt főorvosának fia, aki mint hírlapíró és tárcíró is jó névre tett szert, rövid idő óta vőlegénye volt Nyiregyháza egyik legszebb leányának, a tizenhét esztendőes Kertész Jankának. A házasság szerelmi házasság lett volna, mert noha a lányt és a fiatalember tiz év kor különbség választotta el egymástól, mégis a legnagyobb szerelemmel voltak egymás iránt.

Tegnap Szabó Lajos menyasszonyával és annak szüleivel Debrecenbe ment, hogy a leány kelengyét megvásárolják. Este hazatértek és színházba mentek. Szabó korán reggel felkel és virágcsokrot vett menyasszonyának, majd felkereste sógorát, Eltser főgimnáziumi tanárt, akivel mintegy félórát beszélgetett. Eltser semmi különöset sem észlelt a fiatal emberen.

Sógorát elhagyva, Szabó Kertészékhez ment hogy menyasszonyát meglátogassa. Rövid ideig lehetett a leány szobájában, mikor egyszerre pisztolydurranás hallatszott a szobából. Az első lövés után még három következett. A halálra rémült háznép berohant a szobába, ahol rettenetes látvány tárult a szemük elé. A gyönyörű leány óriási vértócsában feküdt a földön. Melléből és fejéből patakzott a vér. Mellette feküdt Szabó Lajos, aki még akkor is kezében tartotta a revolvért. A leány anyja a borzasztó látványra elájult; a házbellek orvosért rohantak.

Az orvos pár pillanat múlva megérkezett, de már csak azt konstatálhatta, hogy a leány meghalt. Az első golyó a mellébe hatolt, a második a tülebe. Mindakettő föltétlenül halálos sebet ütött. A vőlegény magára is kétszer lőtt; először feje tetejét surolta a golyó, másodszor az agyába hatolt. Mikor az orvos megvizsgálta még élt, és csak másfél órai haláltusa után szenvedett ki, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tért volna. Így tehát tettének okára nézve sem lehetett kihallgatni, úgy, hogy senki sem tudja, mi vihette e végtetes lépésre. — Azt gyanítják, hogy féltékenységből követte el tettét.

A szerencsétlen Kertész-család iránt általános részvét nyilatkozik meg az egész városban.

MULATSÁGOK.

(=) Az újtelepi leányiskola majálisa. Az újtelepi leányiskola növendékei ma délután sikerült majális tartottak. A majális minden tekintetben fényesen ütött volna ki, ha egy sajnálatos esemény meg nem zavarja a kis leányok vigságát. A Tabakovics Mária igazgatónő vezetése alatt kint levő leányok ugyanis valami társasjátékot játszottak, mikor a kis Muresán Lujza hirtelen rosszul lett, és elájult. Miután orvos nem volt a közelben, Balázs Ferenc árvaházi igazgató neje nyújtotta a leánykának az első segélyt. Hosszas élesztgetés után sikerült is eszméltetnie hozni a kis beteget, akit azután hazaszállítottak szülei lakására.

Bing Ede meghalt.

(A kereskedővilág gyászja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

Az aradi kereskedővilágnak és a társadalomnak tekintélyes, közbecsülésben álló tagja halt meg ma éjjel váratlanul: Bing Ede bor- és szesznyagkereskedő. A régi időkbeli való kereskedő-gárda egyik tiszt tagja volt, s kiváló érdeklődést tanúsított a közélet mozgalmairól. El lehet mondani róla, hogy Arad egyik legműveltebb kereskedője volt; hét nyolc idegen nyelvet beszélt, bejárta a külföldet, s minden szép és nemes ügy iránt kiváló érdeklődést tanúsított.

Az aradi kereskedő-testületeket kivétel nélkül gyászszal illeti ez a haláleset. Az aradi kereskedelmi iparkamarának hosszú időn át bel- és legutóbb levelező-tagja, az aradi kereskedelmi testületnek és az aradi Lloyd-társulatnak választmányi tagja, az aradi kereskedők körének mintegy tizenöt év óta számvizsgáló bizottsági elnöke volt. Ez egyesületek működésében tevékeny részt is vett, a legutóbbi évekig, a mikor egyre súlyosodó betegsége el nem vonta ettől. Sokat hangoztatta, hogy Magyarországnak művelt, kellő ismeretekkel bíró kereskedőkre van szüksége, s ennek érdekében harcolt.

Tagja volt, virilis jogon Aradváros törvényhatóságának, a melynek közgyűlésén még a legutóbbi időben is szorgalmasan részt vett. Mint városatya, tagja volt az aradvárosi felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának. Ez intézet alapításában, mint a kereskedelmi testület egyik vezető tagja, tevékeny részt vett. Az aradi pénzügyi világban is kivette részét: váltóbirálója volt az osztrák-magyar bank aradi fiókjának, tagja az Aradi Első Takarékpénztár váltóbiráló bizottságának és az Aradi Ipar- és Népbank választmányának.

Az aradi zsidó hitközség előjárósági tagját és egyik legbuzgóbb munkását vesztette el benne. A humánus mozgalmakban is részt kért a jó szívek munkájából és az egyesületek tevékenységéből.

Bár néhány év óta betegeskedik, halálaváratlanul következett be. Este hét órakor még szokott sétáját végezte az udvarban, a nap folyamán pedig üzleti dolgokkal foglalkozott. Kilenc óra után hirtelen rosszul lett, fuldoklási rohamok fogták el, s mintegy másfél órai kínlás után, tíz óra előtt, meghalt. Több év óta fejbaja kínoztta, s egy ízben állapotja annyira válságos volt, hogy konziliumot tartottak fölőtte. Akkor tulesett a bajon, a mely most végzett vele. A halál hatvan éves korában érte.

Halála nagy családot hozott gyászba. Neje, szül. Popper Hermina urnón kívül gyermekei: Aranka, (Lemberger Alfréd bécsi kereskedő neje), Elza, (Lemberger Armin ugyan-csak bécsi kereskedőnek neje), János, a ki atyja üzletét az utóbbi időkben vezette és Adél siratják. Bing Vilmos, az aradi Lloyd-társulat elnöke benne fivérét, Popper Bernát, a Wie-

ner Bankvelein igazgatója sógorát gyászolja benne.

Vasárnap délelőtt temetik, s a végüliszeségén a kereskedő-világ részvételével előreláthatóan illő, impozáns formában fog megnyilatkozni.

HIREK.

Az aradi bérmlás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 26.

Németh József felszentelt püspök ma küldötte meg a minoriták aradi rendházának azt a programot, mely szerint a *vasárnap*, folyó hó 29-én kezdődő bérmlást végezni akarja.

A püspök, ki egyike a legkedvesebb, legrokonszenvesebb főpapoknak, s aki a csanádi egyházmegye ügyeit mély szeretettel és odaadással intézi a megyés püspök oldala mellett, ezen értesítés szerint *szombaton délután* érkezik Aradra és a minorita rendházba száll, melynek itt tartózkodása alatt vendége lesz. A főpapnak Arad közönsége szívélyes fogadtatást rendez. Harangok zugása, fehér ruhás leányok sorfala közt fog bevonulni a templomba.

A bérmlás Németh püspök terve szerint *négy napon keresztül* fog tartani, tekintve, hogy a jelentkezők száma már eddig meghaladja az *ötezeret*. A sorrend a következő:

Vasárnap bérmlatnak a felnőttek, nők és férfiak vegyesen.

Hétfőn az iskolába járó fiugyermekek.

Kedden az iskolába járó leányok.

Szerdán a felnőttek és iskolásgyermekek közül azok, kik az előző napokról viszsamaradnak.

A bérmlás mindennap *reggel 7 órakor* kezdődik. Ezt megelőzőleg a püspök *csendes misét* mond. utána pedig egyházi beszéd lesz, amelyet vasárnap *Csák Czirjék dr. rendfőnök*, hétfőn *Cserna Jácint* és kedden *Szikra Lénárd* lelkészek mondanak. Szerdán az idő rövidsége miatt nem lesz prédikáció.

A plébánia-hivatal már most felkéri a közönséget, hogy a fent ismertetett sorrendhez alkalmazkodják s a bérmlás alatt tolongásával ne nehezítse meg a püspök funkcióját.

— *Institoris Kálmán a királynál.* *Institoris* Kálmán polgármester, királyi tanácsos, kedden délelőtt utazott Budapestre, hogy megköszönje a királyi tanácsossággal való kiténtetését. Ő felsége szerdán délelőtt az általános kihallgatások során fogadta a polgármestert. A kihallgatás következőképp folyt le.

Institoris Kálmán megköszönte az uralkodónak a kiténtetést, mire Ő felsége a következő kérdéssel fordult hozzá:

— Mióta tölti be a polgármesteri állást?

— Három éve, felség! — válaszolt Institoris.

— Épül e Arad?

— Az utóbbi években szép lendületet vett a város fejlődése, — felelt a polgármester.

— Hány lakosa van a városnak?

— Otvenhatezer körül, felség!

— Milyenek ott a kereskedelmi és ipari viszonyok?

— Bizony, az utóbbi időben nem olyan élénk a forgalom, mint aminőnek lennie kellene.

— Nagyon örülök, hogy kiténtethettem! —

mondta erre az uralkodó. Ezzel az audiencia véget ért.

— *Elismerés a tornaversenyért.* A míg a tornaünnepok káprázatos színeiben, fényes sikerében, szívet gyújtó jeleneteiben gyönyörködött a közönség és nem tudott betelni az izmok játékaiban, az erő produkcióiban: szinte el is felejtkezett azokról, a kiknek ez a nagy lelki gyönyörűség, ez a felejtethetetlen látványosság köszönhető volt. Azok pedig szinte el is tűntek abban az óriási munkában, a mely ezzel a rendezéssel a nyakukba szakadt. A tennivalók roppant sokasága állt előttük s ha a hűséges segítő kezeknek nem is voltak hiányával, szinte emberfölötti dolgot végeztek. Most, a ragyogó emlékek oszlásával foraul mindenki figyelme feléjük s mindenki szívből üdvözlí őket és fejezi ki elismerését irántuk ezért a minden irányban sikerült vállalkozásért. *Urban Iván* főispán, mint a tornaegyesület elnöke mellett *Steinitzer Pál dr.* alelnököt, *Nagy Sándor* művezető-titkárt és *Kell Lajost*, a sajtóügyi bizottság jegyzőjét éri ez az elismerés, a mely méltóbban ritkán ért valakit, mint őket. Amint halljuk, az *Aradi Tornaegyesület* tagjai ezt az elismerést ünnepies formában is ki akarják fejezni és diszes ovációt rendeznek a tiszteletükre. Helyes volna, ha Arad város közönsége, a melyre szintén fényt árasztott a tornaverseny sikere, szintén képviseltetné magát ebben a készülő ünneplésben.

— *A hadsereg építészeti főnöke Aradon.* *Ceipek József* vezérőrnagy, a hadügyminisztérium építészeti főnöke ma este *Csikann Alfréd*, a temesvári 7. hadtest építészeti igazgatójával Aradra érkezett. A vezérőrnagy szemlét tart a katonai kincstár tulajdonát képező várbeli épületek és erődítések fölött, hogy az azok karban tartására szükséges összeget a hadügyminisztérium ezen költségvetésénél megállapítsa. A vezérőrnagyot a vasutnál *Csehovszki* alezredes fogadta.

— *A miniszterelnök és a szociálisták.* A félhivatalos *Bud. Tud.* jelenti: A mai lapok egyrészeben, ugylátszik, ugyanazon forrásból származó leleplezések jelentek meg a kormány állítólagos terveiről a munkásszakegyesületeket és a szociálista pártvezetőket illetőleg. Ezen, legenyhébben szólva, naiv leleplezések szerint, a kormány el volna határozva a szakegyesületeket rövidesen feloszlítani és a szociálista párt vezetőit ép oly rövidesen *becsukadni*. A mint mi a kormány ebbeli intencióit ismerjük, a szakegyesületeknek nem ellensége, sőt *azoknak egészségesebb fejlődését és életképessé tételét ösztönözni óhajtja*. Es ha van a kormánynak a szakegyesületeket illetőleg bizonyos terve, úgy az csak az lehet, hogy azoknak működését éber szemmel ellenőrizze és azoknak esetleges törvényellenes működését meggátolja. Ami a *szociálista párt* vezetőit illeti, azok biztosak lehetnek a felől, hogy ha okot szolgáltatnának rá, a kormány velük szemben is úgy járna el, mind mindazokkal szemben, a kik a hatóságokat a legerélyesebb rendszabályokra kényszerítik. De törvényes ok nélkül őket ép oly kevéssé érné bántalom, mint az országnak más, a törvények keretén belül működő poláráit.

— *A trónörökös Angliában.* *Londonból* táviratozzák, hogy a magyar trón várományosa, *Ferenc Ferdinánd* főherceg a jövő hó elején Angliába utazik s június hó 10-én jelen lesz az albertscounti hadgyakorlatokon.

— *A makói új közjegyző.* A hivatalos lap mai száma közli a *Szentcs Vidor* halálával megüresedett makói kir. közjegyzőség betöltését. Az igazságügyminiszter a makói közjegyzőségre *Demkő Pál dr.* dévai közjegyzőt helyezte

át, s ezzel az aradi közjegyzői kamara egyik közjegyzősége üresedett meg, s vár a betöltésre.

— *Helyszíni szemle a tűzéraktanya ügyében.* A hetedik hadtest parancsnoksága ma átiratban értesítette Aradvárost, hogy a tűzéraktanya helyének megállapítására tartandó helyszíni szemlére a katonai bizottság *júnus hó elsején*, délelőtt 11 órakor fog megjelenni. Kéri tehát a várost, hogy akkorra a tárgyalások megtarthatása céljából hívja össze a polgári bizottságot is.

— *A vasutas-sztrájk epilógja.* A *P. N.*-ban olvassuk: Mint értesülünk, *Ludvig* államvasuti elnökigazgató ma táviratilag felhívta az üzletvezetőket, hogy magukkal hozva ama vasuti tisztviselők és alkalmazottakra vonatkozó személyi adatokat, kik bármily formában a sztrájk ellen közreműködtek, jelenjenek meg a kereskedelmi minisztériumban e hónap 28-án tartandó értekezleten, ahol arról fognak tanácskozni, hogy azokat, a kik a *sztrájk*kal szemben *kiténtették magukat, mily módon jutalmazták meg*. A kiténtetés részben pénzbeli adomány, részben *szoronskivüli előléptetés* lesz. Az értekezlet egyuttal a sztrájkban résztvevő vasuti alkalmazottak áthelyezéséről is határozni fog.

— *Pusztító jégvihar.* Sümegről táviratozzák: Sümeggel szomszédos *Csabrendek* község határát a jég teljesen elpusztította. A községben óriási kiterjedésű szőlőhegyek vannak és a lakosság legnagyobb részének ez a fő jövedelmi forrása. A vihar számtalan embert kenyerétől fosztott meg. A vihar egy óra hosszat tartott és a hegyekből nagymennyiségű követ, fát és földet söpört a községbe, mely sok ház falát bedöntötte és a víz behatolt a lakásokba. A szélvihar évszázados fákat tövestől kicsavart a földből. A vetésekben a vihar nagy kárt tett, különösen a rozsban, mely a vihar előtt különösen szép volt. Csabrendekről a vihar Sárosd, Gyepű-Kaján és Káptalanfa községek felé vonult, hol szintén óriási kárt tett. *Zala-Szent-Györgyön* éjjel lepte meg a lakosságot és csak reggel vették észre az óriási csapást. Ureg gazdák is alig emlékeznek ilyen jégverésre. Ez a vidék is nagy inség elé néz.

— *Uj vasut Békésmegyében.* A kereskedelmi miniszter az *alföldi első gazdasági vasut* részvénytársaság kovácsbáza-békéscsabai vonalának *Géza* megállóhelyétől *Tót-Komlós* község belterületén át *Sámszon* községig vezetendő s törzsvasutvonalával azonos jellegű keskenyvágányu vasutvonalra adott előmunkálati engedélyt egy év tartamára meghosszabbította.

— *Gyilkos földbirtokos.* Késő éjjel Budapestén keresztül kapjuk azt a telefon értesítést, hogy *Kovácsics György lippai* földbirtokos egy *víztorló-medencébe belelökte az anyósát* s az éltet urinó a vízbe fullt. A gyilkos e szörnyű tett elkövetése után önként jelentkezett a bíróságnál. Közelebbi részletek hiányoznak.

— *Pellagra-járvány Biharmegyében.* *Bércsy Imre* élesdi főszolgabíró tegnap jelentést tett a biharmegyei alispáni hivatalnak, hogy az élesdi járás *Gégény* községében föllépett a pellagra, a veszedelmes, gyilkos kór, amely az inséges vidékek réme. Azon a vidéken az inség megdöbbentő arányokat ölt, az emberek pusztulását főképp a kukoricamálával való táplálkozás okozza. *Bogyé János* földműves az első beteg, akinek a halálát várják. A főszolgabíró megtett minden óvintézkedést, hogy a járvány továbbterjedését megakadályozza. A pellagra ezelőtt három-négy évvel is járványosan pusztított a vármegyében.

— *Tanulmányi kirándulás.* Az *ujszentannai* állami polgári iskola buszonhárom növendéke *Szabó Béla* igazgató, *Eötvös Mihály* és *Lulay*

Mihály intézeti tanárok kíséretével tanulmányi kirándulást rendezett a kies és természeti kincsekben gazdag Erdélybe. Meglátogatták Brassót, Hosszúfalut, Kovásznát és Kézdivásárhelyt, ahonnan gyalog mentek Altorjáig s itt szekerekre ülve, elhajtottak a Büdös-hegy aljáiig. Szerpentinek utakon mászták meg a hegyet, a melynek legtetjén a világhírű Büdös barlang van. Innen tovább folytatták útjukat a Szent Anna-tó felé. Ennek megtekintése után megmászták a Csomág-hegyet és a tulsó oldalán az ugynevezett Kis Komlós-árok meredek lejtőjén leereszkedtek az Olt völgyébe, ahol a nagyírű Tusnád fürdő van. A Büdöstől egészen Tusnádig mindenütt óriási fenyvesek között vezetett utjuk és habár a kiránduló csapatnak többször kellett meredek hegyoldalsakat másznia, mégis kitartóan viselte magát s a gyermekek még csak fáradtságot sem mutattak. Teljesen jó kondícióban érkeztek haza, ahol ölelő szülői karok várták a messze földről megérkezett kiránduló gyermek társaságot. A kirándulás hatodfélnapig tartott.

— **Ugyvéd a börtönben.** *Orlovski* lovag ügyvédet, a kit Krakkóban család miatt letartóztattak, ma Bécsbe vitték és ott egyelőre a rendőrség börtönében helyezték el.

— **Új postamesterek.** A nagyvárad kir. posta táviró igazgatóság *Radenich* Józsefet Halmágy Csucsra és *Könyves* Irént Konopra postamesterekké nevezte ki.

— **Kucsi ünneplése** Ha az írők az életet komédiának nevezik, miért ne lehetne igazán komédia az élet? Az oroszok a messze keleten tragédiát élnék most át; az ellentét kedvéért komédiát játszanak tehát otthon. Országára szóló ünnepségeken tisztelik meg a *Varjag* nevű elpusztult hadihajó egyetlen menekültjét, nem valami admirálist, nem egy tengerésztestet, sőt nem is egy közönséges tengerészt, ellenben *Kucsi*-t — egy buldogg kutyát. A kiváló menekültet hazahozták Európába, Khar-kov-ban kivonult éléje egy csapat meg a katonabanda, végigünneplették őt muzsikaszóval a városon, a nép meghiottan üdvözölte *Kucsi*-t, aztán vitték Pétervárra és minden közbeeső város vasúti állomásán lelkes fogadtatásban volt része. Pétervárott a polgármester a'ighanem zavarban volt, hogy nem tud kutyanyelven és így nem dicsőíthette ékes szavakkal *Kucsi*-t, ellenben kárpótolta ennivalóval. Más ünnepelt a beszédek végighallgatásába betegszik bele, *Kucsi* a sok ennivalóba. Szerzett is szegény kutyafeje, azaz a gyomra egy alapos hurutot. A szeretet és tisztelet maradandó jeleivel is elhalmozta *Kucsi*-t: kapott valami harminc ezüst nyakláncot. Beraktározhatja majd a házi muzeumába, sőt ha kevés lesz úgy hónap végén az aprópénze: be is csaphatja. Kérdés, hogy így ünneplették volna-e a „*Varjag*” egyetlen menekültjét, ha az véletlenül nem kutya, hanem csak egy közönséges tengerész közlegény.

— **Egy nyomorék fiúcska segítése.** A kis *Dirnbeck* János javára ma V. S. címen 4 koronát vettünk. Az adományt hozzácsatoljuk eddigi gyűjtésünkhöz.

— **A megvadult bika áldozatai.** *Mogyorós* község lakosai előtt emlékezetes marad pünkösdi másodnapja, amikor is a község bikája *hai életet pusztított el* egy rövid félóra alatt. *Türi* József tehénpásztor az utóbbi időben észrevette, hogy a gondjaira bízott községi bika egy idő óta folyton nyugtalankodik. Az előjáróság azonban nem sokat hederített *Türi* jelentésére. Hétfőn reggel, mikor a bikát kieresztették, kis hiba volt, hogy *Türit* agyon nem taposta, de akkor sikerült megfékezni a dühös állatot. Délután nagy égháború tört ki, mely megrémítette a különben is izgatott bikát, vad futásnak indult. *Türi* József elébe futott az állatnak, hogy visszatérítse, de vesztére, mert a bész állat nekirohant, szarvára kapta és néhányszor a levegőbe vetette s csak akkor rohant tovább, amikor a pásztor mozdulatlanul feküdt a gyepen. A bika ezután folytatta útját hazafelé. Utközben *Vétkes* Julianna tizenégy

éves és *Ragács* Viktor tizenhárom éves kis leányokat taposta agyon. A bész állat rohant tovább. Mikor a község szélén levő pásztorházhoz ért, ahol a bikaistálló van, a bika a nyitott kapun berontott s az udvaron *Türi* és két kis gyermekét megtámadta. *Türi* nem tudott menekülni s őt az udvaron taposta agyon a vad állat. E közben *Türi* két kis gyermeke bemenekült az istállóba. Ijedtükben azonban elfeledték az ajtót becsukni s amikor a bika az édes anyjukat már halálra gázolta, berohant az istállóba, ahol a két gyermeket összeroncoltta. Az összefutott emberek vasvillákkal jöttek a dühös állat megfékezésére, — de csak nagy nehezen tudták megállítani az állatot és csak ezután tudták a pásztor két kis gyermekének összeroncolt holttestét kivenni a bika lábai alól. A szerencsétlenségért az előjáróság ellen megindították a vizsgálatot.

— **Öngyilkosság a templomban.** Szatmárról jelentik, hogy a szatmármegyei *Hirp* községben pünkösdi vasárnapján öngyilkosságot követett el a református templomban. *Puskás* Ambrus községi bíró az istentisztelet alatt agyonlőtte magát s azonnal meghalt. Azt hiszik, hogy a bíró, aki jómódu ember volt, elmezavarban követte el tette, mely természetesen nagy riadalmat keltett a templomban összegyűlt hívek között, az istentiszteletet is megakasztotta.

— **Egy nagykereskedő csődje.** *Debrecenből* jelenti tudósítónk, hogy *Goldstein* és *Gelberger* rézműáru nagykereskedők ellen az ottani törvényszék csődöt nyitott. A passzívja 260.000 koronára rög.

— **Összeesküvés a betörő ellen.** Nagy izgatottságot keltett a napokban a borsodmegyei *Beregy* községben *Bogdán* György odaváló lakos esete. *Bogdán* féltelmetes ember volt a faluban. Nemcsak híres verekedő, hanem vakmerő betörő is volt, ami miatt legutóbb is 8 évet ült a börtönben. Embertársai félték tőle s emiatt fel sem jelentették, sem pedig egyes ember nem mert utána állni. *Bogdán* gonoszágait mégis megunták az emberek és többen összebeszéltek, hogy a betörőt elteszik láb alól. Pár hét óta az összeesküvők felváltva éjjelenként őrt őrttek, hogy meglessék *Bogdán*-t. Tegnapelőtt éjjel észre is vették, hogy a betörő ösvégy *Pászt* Jánosé aszony kamráját fészegeti, ahová be akart törni. *Kallós* Márton odaváló lakos, aki észrevette a betörőt, azonnal értesítette a többieket, akik észrevételül körülfogták *Pászt* udvarát, hogy a betörőt elfogják. *Bogdán*, amikor észrevette, hogy bekerítették, revolvért rántott s azzal akart utat csinálni magának, miközben egy *Makra* János nevű embert meglőtt. Az emberek erre nekirohantak, beszorították *Pászt* kamrájába és ott agyonverték. Amikor aztán meggyőződtek, hogy a betörő nem él, holttestét két vasvillanyélen keresztbe fektették és elvitték a községi bíró házához, akinek a tornácára felakasztották. Másnap reggel *Tóth* István bíró, aki állítólag pártfogója volt a gonosz embernek, saját ablaka alatt találta meg *Bogdán* holttestét. A tetteseket letartóztatták.

— **Holttest a Marosban.** *Zsigmondháza* mellett ma délelőtt egy tizenhat tizenhét évesnek látszó fiú holttestét fogták ki a Marosból. Miután az illetőt nem tudták agnoskálni, az összes marosmenti hatóságokat értesítették az esetről, s egyben az előjáróság jelentést tett az illetékes hatóságoknak is.

— **Bányászok pusztulása** *Harrysburgi* (Pennsylvania) távirat szerint egy *Williamstown* mellett levő bányában a bányalég 50 munkást megölt. Eddig het holttestet szállítottak felszínre.

— **Öngyilkos törvényszéki aljegyző.** *Debrecenből* jelentik: Pünkösdi vasárnapján délután öngyilkosságot követett el *Gyulay* Sándor törvényszéki aljegyző, kit mindenki vidém kedélyű, mulató embernek ismert. Őt óra tájban mikor egyedül volt a lakásban, Manlicher golyóra töltötte *Wernli* fegyverét és főbelőtte magát. Mikorra hozzátartozói észrevették a dolgot, testéből már elszállt az élet. Hogy a

jókedvű fiatalembert mi kergette a halálba, azt senki sem tudja. Szülei azt hiszik, hogy gyomor-baja, melyről az utóbbi időben panaszkodott keserítette el életét.

— **Leégett város.** *Memfis*ből (*Tennessee*) táviratozzák: *Yasco* Cytinek a *Jasoo* folyótól délre eső részét nagy tűz pusztította el. Az elpusztult épületek között van a tanácsház, a bírósági épület és a posta, az összes bankok, üzleti épületek és nyomdák.

— **A gyógyító magnetizmus** (nem hipnotizmus) szakorvosa *Wajditsch* Alajos dr., gyakorlatát máától kezdve a királyi bérpáotában (IV. Kigyo tér 1. sz.) folytatja. A gyógyító magnetizmus, más szóval az emberi test magnetizmusával való gyógyítás, különösen mióta az emberi delejes sugarak létezését *Carpentier* és *Bondlot* nancyi tudósok a platincianbarium ernyő útján szemmel láthatólag is igazolták, mindinkább nagyobb tért hódít, ama csodával határos sikerek következtében, a melyeket a minden más kezelésnek ellenállani szokott, különösen idegbsjek terén felmutathat. Migrén, vitus árc, epilepszia, asztma is kiász, ideges szívbajok s a legkülönbözőbb, ugyrevezett pszikózisok, elmebajok stb. betegségek gy'keres gyógyulása a gyógyító magnetizmus útján napirenden van, miként ezt a gyógyító magnetizmus ma már bő irodalma dokumentálja.

— **Azt senki se teheti, hogy ne érdeklődjék az iránt, hogy hol vásárolhat olcsón és jól.** Mindenkinek jól felfogott érdekében fekszik, hogy ismerje a reá nézve legalkalmasabb bevásárlási forrást, melyhez minden időben teljes bizalommal fordulhasson. *Porter* Vilmos Nagy Aruháza Aradon a Szabadság-téren már régóta áll kitűnő hírben, nemcsak a városban, hanem az egész vidéken. A rendkívül dus választék lehetővé teszi a bevásárlóknak, hogy teljesen izlésük és kívánságuk szerint vegyenek és amellet oly rendkívül olcsón, hogy idegenek és helybeliek csak saját érdekükben járnak el, ha bevásárlásaikat *Porter* áruházában eszközlük.

— **Bérmaajándék** legszebb, legizlésesebb és legolcsóbb áron kapható óriási nagy választékban *Heinberger* Ferenc jóhírű szolid ékszerészünknél *Andrássy* tér, Központi szálló épület. Ugyanott egy jó házból való fiú, tanulónak felvétetik.

— **Díjmentes fürdő prospectusok** kaphatók *Pástván* fürdőről (téli és nyári kura) Aradon: *G. Földes* Kelemen gyógytárában, *Deák* Ferenc utca 11—12 sz.

— **Bérmálási ajándékul** legalkalmasabb az állandó értékkel bíró ékszertárgy és illet legelőnyösebben vásárolhat *Kun* József ékszerüzletében Arad, *Andrássy*-tér, *Reinhart*-palota. 1395

— **Parketta** tükörfényes lesz *Vojtek* és *Weisz*-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

— **x— Pármái Ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdószappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha kedves, gyöngéd illattal eláttott szappanról még azt tudjuk, hogy az archórt finomítja, üdíti, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcbőrök is nagy eredménytel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 db. 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készíti *Szabó* Béla piperesszappangyáros, *Miskócon*. Kapható Aradon, *Vojtek* és *Weisz* gyógyáru kereskedésében és *Maresch* Gyula üzletében. 611

Julcsa, hol vagy?

(Tolvaj aradi szobaleány.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, május 26.

Humoros elbeszélésbe való az a módszer, amelylyel ma egy aradi detektív elfogott egy szökésben levő leányt, aki gazdájának szekrényét feltörve, abból nagyobb értékű ruhát és ékszerneműt lopott el. A tolvaj valósággal maga jelentkezett a detektívnek, akit a keresésére kiküldtek, s aki természetesen azonnal el is fogta. Az eset részletei a következők:

A Hungária kávéház volt tulajdonosánál, *Tulipán* Sándornál rövid ideje szolgált egy *Gács*

Juliana nevű szobaleány. A leány valahogyan megtudta, hogy az egyik szekrényben nagyobb értékű ékszer van eltéve, és elhatározta, hogy el fogja lopni azokat. A gondolatot tett követte: Gács Julcsa ma délből, felhasználva gazdái távollétét, feltörte a szekrényt, amelyből azonban szerencsére az értékesebb holmit már elrakták. A tolvaj azonban mégis talált olyasmit, ami inyére volt, és körülbelül kétszáz korona értékű ékszert és ruhaneműt magához véve, megszökött.

Mikor Tulipánék észrevették a feltört szekrényt, azonnal jelentést tettek a rendőrségnek a szobaleány ellen. Hogy mi a leány neve, nem tudták, csupán a keresztnevéről tudtak felvilágosítást adni. A személyleírását is csak félig-meddig adták meg.

Greén Nándor tb. főkapitány Valenta detektivre bízta a leány hollétének kinyomozását, és a leány elfogását. A detektiv nem habozott sokáig, hanem kiment a vasúthoz, és a peronra állott. A legközelebbi vonat indulása előtt néhány perccel elkiáltotta magát:

— Julcsa, hol vagy?

A következő pillanatban egy leány állott előtte, aki egy nagyobb kézikosarat tartott a kezében, és félénken kérdezte:

— Engem tetszett szólítani?

— Teged. Mi van a kosárban?

A leány elsáppadt, ami annyira megerősítette a detektiv gyanúját, hogy azonnal elfogta, és behozta a rendőrség bünyűi osztályához. Ott Greén Nándor tb. főkapitány felnyitatta a kosarat, amelyben tényleg meg is találták a lopott holmit egy részét, mintegy nyolcvan korona értékű ruhaneműt.

A tolvaj látva, hogy a tagadás úgy is hiábavaló, beismerte, hogy a szekrényt ő törte fel, de azt már nem akarta beismerni, hogy a nála talált holmin kívül mást is elloptott volna.

A nyomozás tehát tovább folyik annak a megállapítására, hogy a többi holmit hol rejtette el a tolvaj. Gács Juliannát különben letartóztatták, és egyelőre a rendőrség fogdájában helyezték el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egy nagystilű szélhámos elítélése. Hat napig tárgyalta a kolozsvári kir. törvényszék egy nagystilű szélhámosnak, Fried Henriknek a bűnperét. Fried az ország minden részében, mint a „Hazai Általános Biztosító Társaság” ügynöké vagy 200 csalást 15 lopást és 100 okirathamisítást követett el s mint megirtuk, egy ízben már az aradi törvényszék is elítélte. A tárgyaláson mindent konokul tagadott. Letagata még a fegyházorókkal való szembesítés után is, hogy hat esztendő óta ült a fegyházban. Végre a tárgyalás ötödik napjának reggelén jelentkezett Bodor László főtárgyalási elnökkel és elmondotta, hogy álmában megjelent előtte a felesége és két gyermeke, kérve őt, könnyítsen a lelkiismeretén, ennél fogva bevallja, hogy az összes bűncselekményeket elkövette. A kir. törvényszék szerdán délelőtt hirdette ki a majdnem öt év terjedelmű ítéletet a vádlott előtt és elítélte 7 esztendői fegyházra 800 és 50 korona pénzbüntetésre és 10 évi hivatalvesztésre. Az ítélet jogerős.

§ Maglas sajtópörei. Ily cím alatt megjelent hírünkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy Maglas Emánuel a kuria nem mentette fel. A kuria a minősítésben változtatta meg az ítéletet, de elítélte Maglast. A kuria a minősítés indokából a fogházbüntetést tizenégy napra szállította le, a száz korona pénzbírságot pedig meghagyta. Csorogár jogi képviselője különben még a mai nap során előterjesztést tett a temesvári kir. ügyésznek Maglas letartóztatása iránt.

NAPIREND.

Május 27. Péntek. Róm. kath. naptár: Magdolna. — Protestáns naptár: Magdolna. — Görög-keleti naptár (május 14.): Izidor vértanú. — A nap két 3 óra 55 perckor, nyugszik 7 óra 27 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekljmuzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Melegebb, száraz.

Május 27. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor. — Az arad-hegyaljai szőlősgazdák egyesületének igazgató-választmányi ülése délelőtt 11 órakor (Megyeház.) — Az aradi athletikai klub választmányi ülése este 8 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 26.

Delitőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételkedv korlátozott. Szilárd irányzat mellett 18,000 métermázsza került forgalomba, 10—15 fillérig drágább áron. Egyéb gabonának közül rozs, tengeri és zab 5—10 fillérig drágább. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin 1, Páris 10 olcsóbb.

Zárul 12 órakor:

Buza májusra	8.55—8.60
Buza októberre	8.93—8.94
Rozs októberre	6.94—6.95
Zab májusra	5.50—5.55
Zab októberre	5.84—5.85
Tengeri májusra	5.26—5.27
Tengeri júliusra	5.36—5.37
Répe augusztusra	10.85—10.95

Zárul 5 órakor:

Buza májusra	8.55—8.60
Buza októberre	9.13—9.14
Rozs októberre	7.08—7.09
Zab májusra	5.50—5.55
Zab októberre	5.87—5.88
Tengeri májusra	5.26—5.27
Tengeri júliusra	5.36—5.37
Répe augusztusra	10.85—10.95

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	843.75
Magyar hitelrészvény	751.25
Leszámitolóbank részvény	452.—
Rima-Murányi vasúti részvény	490.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	637.—
Közüti vasút	576.—
Városi villamos vasút részvény	329.50

CSARNOK.

A halott képe.

(Elbeszélés.)

Írta: Daniele Oberto Marrama.

— Olaszból. —

(2)

(Folytatás.)

Egy órával utóbb az állomáson voltam, éjfél után két órakor pedig megérkeztem jegyzőkönyvestől és fényképező gépestől a katasztrófa helyére.

Leírni azt, a mit láttam, azoknak a jeleneteknek rémességét, a miket a munkások fáklyafénye világított meg, a munkásoké, a kik alig hogy dologba fogtak meg és szedegték ki a kocsik romjai alát temetett emberronszokat, leírni az össze uzott és egymásra toronyosult kocsik, a még mindig égő petróleumoz tartályok ltványát, ahhoz sokkal nagyobb elbeszélő tehetség kellene, mint az enyém. De otthon őrizem az illető lappéldányokat s a ki netán még egyszer el akarná olvasni impresszióimat, szívesen szolgálok velük.

— Emlékszünk a leírásodra, jól emlékszünk mindannyian, — szóltam közbe könnyed baráti meghajlással.

Guidó egy futó mozdulattal jelezte halálát, azzal folytatta halál, szinte megindult hangon:

— Egy valami azonban különösen megragadta figyelmemet. Jó me-sze a többi holttesttől, szinte elkülönítve tőlük, a postakocsi roncsai és csomagjai között, szétlart karral és szét nyitott ujjakkal, mintha halála után is oltalmazni akarná a lepecsételt csomagokat, a miket néhány carabinieri őrzött, a vasúti személyzet egyik alkalmazottja feküdt, a mozdóposta hivatalnok: Feküdt nyugodtan és olyan természetes helyzetben, mintha aludnék; a fáklya fénye

megvilágította arcát, amelynek kifejezése nyugodt volt, jöllel-t sápadt; s a fekete bajusz sötét, szinte bájoslatu árnyékként húzódott le rajta. Eppen csak a homlokán látszott egy barázd, a mely egyenes volt és mélyre vágódó, mint egy kardcsapásnak a helye: csak abba a barázdába volt beleváz az utolsó percnél egész megrázó drámája, a meghaláson való fájdalom a bänkódás, a kétségbeesés, hogy gyermekei, talán nevetlen gyermekei maradnak.

Egy ur, aki a halott közelében állott, — vasúti mérnök, vagy felügyelő lehetett — megragadott egy carabinieri hadnagyat; a kiváncsiság és indiszkrécio, a mi az újságíróban nemcsak nem bűn, de sőt jogos tulajdonság, arra ösztökölt, hogy feljűk menjek és beáljak közéjük harmadiknak.

— Ez itt az egyetlen, — mondta a vasúti ur s a postatiszt tetemére mutatott — a személyzetnek egyetlen tagja, a ki meghalt; no meg a mozdonyvezető. De a többinek is éppen csak annyi ideje volt, hogy kiugorjon a vonatból; néhányan meg is sebesültek. A fékező, a ki az összeütközés pillanatában együtt volt vele a postakocsiban s a ki most kórházban fekszik törött lábával, így beszélt el a jelenetet. Eppen kifelé robogott a vonat az alagútból; társ egy szörre csak kidugja a fejét a kocsi ajtaján, azzal megragadja a fékezőt és elkiáltja magát: Vörös lámpás! Ugyanabban a szempillantásban a mozdony is fűtül élesen, fűlethasogaton, mint valami vészkiáltás, vagy mint a rémület ordítása. — Siess! — kiáltott rá ez — s a mérnök keze a megmerevedett, mozdulatlan tetemre mutatott — értesítsd, ha lehet, az utasokat... Mentsd meg őket és magadat!... — Hát te? — kérdezte a fékező s azzal az ajtónak rohant. — Én? Én felelős vagyok a levelekért. Én itt maradok. — És ott maradt. És miközben társai ész nélkül ugráltak ki ajtón, ablakon és a hamarjában értesített utasok is utánozni igyekeztek példájukat, ő, a gondviselésre bízott levelek és csomagok őrzője, meg nem mozdult, s láthatják, meg most is őrzik őket.

A halott fehér, nyugodt arca olyan volt, mintha tulajdonosa csak aludnék: a közeli fáklya vörös fényében azonban véresnek tetszett homlokán az a mély, széles barázd.

A hajnal hirtelen megfehéřítette az égboltját és sötét rézszínűre festette a kis petróleumlámpát, a mely a közeli kis város egyik igen szerény kávéházában fejem fölött függött.

A lobogó, pislogó világításban teleírtam négy vagy öt lap papirost, a miket az esti kiadásnak szántam, azzal a távirat megszövegezéséhez láttam; tudtam, hogy a táviró-hivatal csak néhány órával utóbb nyitják ki. De valami nyomozó lankadság űlt rá ekkor idegeimre és elvette erőmet nem tudtam az írást folytatni. Fáradtság volt? Vagy tán a tragikus jelenet hatás volt, s mely még mindig rémegett lelkemben? Fölöttem lobogva pislogott a lámpa és halál seregeje fojtott hörgésnek tetszett s a pirosra rávetődött a világosság rezgő árnyéka. És lassan-lassan egy látomás kelt labra bennem, a mely mindig világosabb és határozottabb alakot öltött: annak a halottnak és annak a mély és fájdalmas barázdának látomása, a mely a halott homlokára rávésődött... Ki volt az az ismeretlen vértanú, az a hős, a ki talán arra volt rendeltetve, hogy neve örökre ismeretlen maradjon? Az a szétnyílt kéz, az az érdes és barna munkáskéz elevenedett meg elmémben.

Hogy világosabb lett, az a bizonyos mérnök vagy felügyelő (lehetett ez is, lehetett az is) lépett be, hogy felhajtson egy pohárka cognacot. Szinte ösztönszerűen, valami gépies mozdulatnak engedelmességgel, kérdeztem tőle hirtelen:

— Hogyan hívják?

— Kit? — kérdezte elhűlve s letette pohárkáját.

— A halott vasúti postást?

— Azt hiszem, Dossu-nak; szárd ember.

— Felesége, gyermeke maradt-e?

— Nem tudom; de meglehet... A szerencsétlenül jártaknak mindig van családjuk...

A mérnök köszönt és távozott.

(Folytatása következik.)

 Kérjük a t. közönséget, egy helybeli, minden hirdetésünket utánzó könyvkereskedés reklámjait czégünkével össze nem téveszteni.

Bérma ajándéknak rendkívül alkalmas imakönyvek

a Hock János

bérma-imakönyvei

és

Hock Imakönyve

a serdülő ifjuság részére.

Hock J. ifjusági imakönyve:
vászonkötésben **2** kor., chagrin-bőrkötésben **4** kor., párnázott igen finom bőrkötésben **5.50** kor., **6.50** kor., **8** kor. és **10** korona.

Hock János bérma-imakönyve:
párnázott chagrin bőrkötésben **5.50, 6.50, 8** korona.

Hock János imakönyve felnőttek számára bőrkötésben **5.50** kor.; párnázott finomabb bőrkötésben **6, 7 és 8** kor., párnázott borjubőr kötésben **12—14** kor. és **20** korona, bőrtokban **24** kor.-tól **30** kor.-ig.

Több mint 100

különféle bekötésben kaphatók:

INGUSZ I. és FIA

könyv- és papirkereskedésben Aradon.

Köszönetnyilvánítás.

Alólirott mélyen gyászoló család fájdalmas hangon mond köszönetet mindazon nemesszívű rokon, ismerős és jóbarátainak, kik feledhetlen drága halottuk

Kobrehely János urnak,

akinek hó 25-én délután végbe ment temetése alkalmával megjelenésükkel fájdalomunkat enyhíteni kegyesek voltak, de különös köszönetüket nyilvánítták az 1848—49-es honvédegyeletnek, az ACSEV. műhelyszemélyzete és dalárdájának a tűzoltó-egyesületnek a nagyközönségnek, s mindazoknak, kik a boldogult ravatalára koszorukat helyezni szívesek voltak, és végül a Polgári temetésrendező vállalatnak kegyeletteljes intézkedéseit, humanus eljárását és a méltányos felszámolásáért.

Aradon, 1904. május 26.

A mélyen gyászoló család.

IDEGENEK ARADON.

— Május 26. —

Fehér Kereszt szálloda. Frölich Emil utazó Bécs. — Hardtmann Béla utazó Bécs. — Leitersdorf Adolf utazó Budapest. — Hamp József utazó Budapest. — Lászgallner Odön magánzó Budapest. — Deutsch Henrik kereskedő Budapest. — Reitzner Mór utazó Bécs. — Sticher János utazó Kassá. — Czeipek József tábornok Bécs. — Czikan Alfréd ezredes Temesvár. — Martens Cézár igazgató Mezőhegyes. — Monti Fülöp utazó Bécs. — Kun Rikard magánzó Temesvár. — Fischer Mátyás utazó Bécs. — Szalay Emil dr. ügyvéd Budapest. — Kalmár Herman utazó Budapest. — Lang Mór utazó Budapest. — Hirschl Ede utazó Budapest. — Stern Leo utazó Budapest. — Schwarcz Rezső utazó Budapest.

Központi szálloda. Zangel Gyula gyógyszerész Borosbény. — Mihelyfi Lajos dr. ügyvéd Nagyvárad. — Eliás Gyula utazó Bécs. — Korányi Kálmán főmérnök Budapest. — Geré Armin utazó Budapest. — Teffert Károly utazó Temesvár. — Reinhardt Emil utazó Budapest. — Polák Albert utazó Budapest. — Reich Mór utazó Budapest. — Hollender Samu birtokos Csersző.

NYILTÉR.*

Még egy utóhang a nagylaki választásról.

Dr. Suciu János urtól egy „Utóhang a nagylaki választásról” című közlemény jelent meg a „Drapeul” 44-ik számában és a „Tribunában”, melyben holmi ügyvédi fogásokkal és tagadásokkal, saját személyétől minden mulasztást elhárítani, és a hibát minden áron rámmenni igyekszik.

Nem bírtam előbb válaszolni ezen közleményre, azon okból, mert Siprák László ur nem lévén otthon, csakis május 17-én kaptam meg tőle a szükséges nyilatkozatot.

Dr. Suciu János ur „utóhangjában” elismeri, hogy az ajánló okmány a választás napján nála volt és nem nálam.

Ez rám nézve fődolog, mert az egész választás lefolyása alatt és későbbben a lapokban, azt terjesztették rólam a választók és az olvasó közönség között, hogy az ajánlat nálam volt, hogy nem akartam kiadni és hogy mindent elkövettem, hogy az elkésetten adassék be. És most dr. Suciu ur beismerése folytán kiderült, hogy ez mind hazugság volt.

Hogy még szándékomban sem volt, hogy késleltessem az ajánlat beadását, igazolja az okmány, hogy én dr. Suciu János és dr. Gebeles László urakat először a házamnál és dr. Suciu urat későbbben az iskolánál figyelmeztettem, hogy jó lesz elvinni az ajánlatot az elnöknek, nehogy elkésünk. És dr. Suciu ur, ki maga írja, hogy az értekezlet úgy határozta, hogy a kijelölt bizalmi férfiak vigyék az aján-

latot az elnökhöz, a helyett, hogy azt átadta volna nekik, ismételtén az felelte, hogy 9 óráig van idő, sőt még azután is tartozik az elnök várni félórát. Én azután, a mint első válaszbomban is mondtam, haza mentem és az ajánlattal többet nem törődtem.

Igen ám, de dr. Suciu ur hazugságnak nevezi azon állításomat, hogy én figyelmeztettem volna őt az ajánlat beadására. Pedig nem hazugság, hanem igaz. Ide mellékelem Siprák László ur nyilatkozatát, a ki bizonyítja az általam elmondottakat. Siprák ur más megyebeli, részrehajlatlan 65 éves férfi, a ki senki kedvéért valótlanul mondani vagy írni nem szokott. Luczay Mária urnő, a ki hallotta midőn dr. Suciu urat az iskolánál figyelmeztettem az ajánlat beadására, egy társaságban a hol Chicin Mihály nyug. tanító és mások voltak jelen szintén kijelentette, hogy dr. Suciu ur azt mondta, hogy 9 óráig van idő.

Különbben ha dr. Szuciu ur mint jelölt és így mint érdekelt fél is, látta hogy én késedelemem és vendéggel vagyok elfoglalva, sőt nem is vagyok jelen, miért nem adta át az ajánlatot a többi bizalmi férfiaknak, hogy elvigyék? Vagy ha nagyobb küldöttséget akart meneszteni, miért nem tette előbb? Hiszen már 7 órakor több mint száz választója volt jelen. És azután, mikor már megtudták, hogy fél 9-ig kell az ajánlatot beadni és így sietni kell, miért kellett az öreg Marcovics tisztelendő urat hazulról elhívni és olyan 10 választót keresni, a kik az ajánlatot aláírták?

Dr. Suciu János és dr. Gebeles László uraknak mint ügyvédeknek tudniuk kell, hogy a 10 választó által aláírt ajánló okmányt akárki viheti el az elnöknek, a ki kívánatra elismervényt is ad róla.

És most még egy megjegyzésre reflektállok. Az mondja dr. Suciu ur, hogy Luczay István általam perfid módon informálva, tett neki nyilvános szemrehányást a választási nap reggelén. Ezt sem találta el dr. Suciu ur. Én és Luczay körülbelül egy és fél év óta haragban vagyunk és azóta nem beszélünk egymással, csakis ama bizonyos jelenet előtt és akkor is csak annyit, hogy ő azt kérdezte tőlem, hogy az ajánló iv nálam volt-e és én azt feleltem, hogy nem. A kérdéses jelenet után beszéltem vele, de előbb nem. Sokkal jellemesebb embernek ismerem Luczayt, sem hogy feltegyem róla, hogy szükség esetén ezt ő maga is be nem bizonyítaná. Ugy látszik dr. Suciu urat ismét rosszul informálta valaki, mert nem akarom feltetni róla, hogy akarva gyanúsítson. És hogy minden gyanúsítás és netáni személyeskedés kikerültessek, én a magam részéről a vitát befejeztemnek nyilvánítom.

Kelt Nagylakon, 1904. május 24.

Rusu János,
nyug. jegyző.

Nyilatkozat.

Alólirott, ki f. évi március 5-én, a nagylaki képviselő választás alkalmával vendége voltam Rusu János nyug. jegyző urnak és jelen voltam a házi urnóvelgyűlt, midőn dr. Suciu János és dr. Gebeles László urak a szabad beírt jegyekért jöttek, ezennel igazolom, hogy Rusu János ur azt mondta nekik, hogy ne féljenek, nem késnek el, a szabadjegyek kiosztására van elég idő, hanem jobb volna, ha arról gondoskodnának, hogy a képviselő jelöltet ajánló okmány idején beadassék az elnöknek, mire mind a két említett ur azt válaszolta, hogy 9 és fél óráig van idő. Erre határozottan emlékszem és kész vagyok esküt is tenni rá.

Zichyfalva, 1904. évi május hó 14 én.

Előttünk mint tanuk:

Dr. Manyakowszky Ödön.
Mayermór Károly.

Siprák László,
postamester.

Minden pénteken és kedden
a városi kávéház és sörcsarnok
terassza előtt
katona hangverseny
rendeztetik.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

= Intézetek, Gyárosok, Nagykereskedők figyelmébe! =

Posner Károly Lajos és Fia

Első magyar vonalzó intézet, üzleti könyvek gyára, könyomda,
album-gyár és térképészeti müintézet

előkelő budapesti czég képviselőjét

Arad szabad királyi város

és Aradvármegye területére

átvette az:

Aradi Nyomda Részvény Társaság

A R A D,

József főherczeg-ut 22. sz.

Kérjük azon t. vevőket is, kik a fenti czéggel eddig is összeköt-
tetésben voltak, hogy szükség esetében forduljanak hozzánk!

**Költségvetéssel, tervezetekkel díjmentesen
készséggel szolgálunk.**

Telefon 151.

Kutakat épít,
mélyít és fur
Licsmann József
kutmester
Arad, Wesselényi-utca 36. sz.
Különlegesség
hegyi sziklákban is.

7710—1904. kb.

Hirdetmény.

A magasabb légrétegek kifűkésése céljából Európa legtöbb államában időről időre kisebb 1—2 méter átmérőjű gummiléggömböket eresztenek fel, melyek gázzal vannak megtöltve és automaticusan működő irkészlékekkel vannak ellátva.

Az e részben kísérletezések eredménye azonban csak akkor vezetnek, ha ezen készülékek fel-találtatnak, a találó részéről min-dennemű megrongálástól megóvat-nak és a felbocsátó helyre vissza is küldetnek.

Hogy tehát a szóban forgó lég-gömbök felbocsátásával kitűzött tudományos célok lehetőleg el-éressenek, a netán Magyarország területén észlelt ilyenléggömbök elfogására és kezelésére nézve a következő utbaigazítások szol-gálgának zsinórmértékül:

Ha valaki egy ilyen léggömböt még a levegőben észre vesz, ke-resse fel azt a helyet, ahová a földre leereszkedik, oldja meg és minden nyílt tűz távoltartása mel-lett bocsássa ki a gázt belőle oly-képpen, hogy a töltő tömlő felfelé álljon; aztán óvatosan vágja le a rendszerint fém, parafa vagy ko-sár dobozban található készüléket, a nélkül, hogy ezt felnyitná, vagy megsértené. A legtöbb esetben a léggömb már a levegőben szétre-ped és a készülék az ereszkedő ornyó segítségével jut le a földre, miközben a fák könnyen felfog-hatják.

A léggömbnek ekkénti elfogása ese-én a készülékhez oda kötött levélboríték felbontandó s az abban levő távirat a legközelebbi távirat-hivatalhoz juttatandó; ezen táv-iratnak tartalmaznia kell annak a pontos címét (név, helység, járás, postaállomás), aki a léggömbben elhelyezve volt készüléket őrizetbe vette. Az ezen táviraton kívül a léggömbben található kérdő ív is lehetőleg gondosan kitöltendő, de ez csakis azzal a lédával együtt küldendő el, a mely a most jelzett távirat feladása után pár nap múlva a készülék megtalálójához érkezni fog. A találóhoz érkezendő ládába aztán a készülék és mellék alkat-részei a hozzá mellékelte utasítás szerint becsomagolandók és azon-nal postára feladandók.

Az, aki a készüléket vissza-küldi, öt márká jutalom díjat kap, s ha a léggömb elfogása külön-bb fáradsággal járt, a miről a kérdő ívben említés teendő, arány-lagosan többet; ezenkívül minden készíadás megtérítetik.

Ellenben ki nem adatik sem-miféle jutalom a találónak, ha szándékos rongálás vagy a készü-lék kinyitásának szándéka lenne konstátálható.

Arad, 1904. évi május hó 19.

Sarlot,
főkapitány.

578—1904. II. szám.

Hirdetmény.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága 2065—1904. K. B. számu határozatával a miske-vadászi törvényhatósági közut 12—13 klm. szakaszán lévő 12. számu Leveles patakhid új-bólépítését és a vele kapcsolatos munkálatokat 3668 kor. 30 f.

Aradvármegye alispánja f. évi 8131., 8132., 8133., 8134., 8135., 8136. és 8137. számu intézvényével pedig:

a) az arad—zámi törvényhatósági közut 36—54. klm. szakaszán lévő 58., 87. és 96. számu hidak, továbbá a 40—51. klm. szaka-szon korlátok helyreállítását ... 7522 kor. 99 f.

b) a mikalaka—nagyhalmágyi thgi közut 91—139. klm. szakaszán lévő 90. és 155. sz. áteresztők újból építését és a 100—139. klm. szakaszon korlátok és kerékvető állítását ... 4120 kor. 29 f.

c) a muszka—silingya—buttyini thgi köz-ut 7—21. klm. szakaszán lévő 13., 15., 19. számu hidak és a 35. számu áteresztő újból-építését, továbbá a 22—23. klm. szakaszon ke-rékvető állítását ... 6787 kor. 55 f.

d) a borossebes—dézna thgi közut 0—5. klm. szakaszán lévő 3. és 4. számu átereszt-ők, valamint a 12. számu hid újbólépítését ... 2140 kor. 88 f.

e) a pankota—magyaráti thgi közut 0—2. klm. szakaszán kerékvető állítását ... 798 kor. — f.

f) a borossebes—buttyini thgi közut 0—1. klm. szakaszán lévő 2. számu hid javítását ... 814 kor. 85 f.

g) az almás—alcsilli vasuti állomáshoz vezető thgi közut 2—3. klm. szakaszán lévő 4. számu hid újbólépítését ... 2101 kor. 68 f. költségösszeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1904. évi június hó 11-ik napjának délelőtt 1/2 II órájára az a vármegyeháza kistermében tartandó zárt ajánlati versenytár-gyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi mun-kálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánla-taikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig az aradi kir. állam-építészeti hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mi-vel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok minden egyes utvonatra külön-külön is tehetők.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az enged-élyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántéppénznek az aradi m. kir. adóhivatalnál történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hiva-talnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

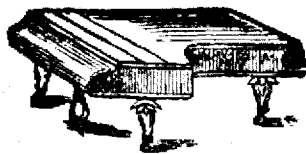
Kelt Aradon, 1904. évi május hó 25-én.

1506

M. kir. államépítészeti hivatal.

Keller,
kir. főmérnök

Kosár Béla

Temesvár, Józsefváros, Bonnaz-utca 15.

TELEFON 423.

Saját készítményü zongorák, piani-nok, harmoniumok, czimbalmok elis-mert szerkezetek.

Idegen és külföldi gyártmányok a legelőkelőbb gyáraktól.

Kijátszott hangszerek.

Önműködő hangszerek, orchestrions

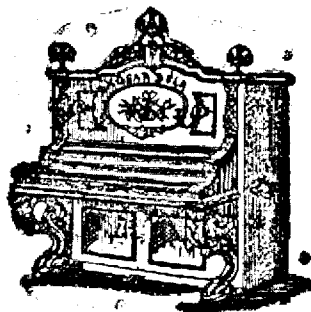
Kölcsön intézet.

Javítások.

754

Hangolások.

Árjegyzékek ingyen.

Ékszertergárok

a közelgő bérnyúláshoz a legnagyobb választékban kapható csakis

DEUTSCH IZIDOR

órás és ókszerész-nél

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Ugyanott mindenféle más tárgyak megvétetnek vagy átcseréltetnek.

Veszek

1078

zálogcédulákat.

Telefon 438.

10507—1904.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 39. §-a értelmében a f. évi 2-ik adórészlet esedékességének határideje már le-járt, az adózók ezennel hirdetmé-nyileg is felhivatnak, hogy a f. évi 2-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg in-tési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes ipartestületi díj, egyházi adó illeték, vízszabá-lyozási költség, hadmentességi-díj, utadói és csatornázási költség tar-tozásait és munkás betegsegély-pénztári hozzájárulásait azonnal fizessek be, mert ellenkező eset-ben a régebbi díj- és adótartozásaik azonnal, a f. évi 2-ik adórészlet pedig május hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtás díjak felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 2-ik adórész-letről nézve május hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s ameny-nyiben ennek daczára az adó- és hadmentességi díj és egyéb hátra-lék járulékaival együtt a zálogo-lás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1904. évi május hó 15-én.

A városi tanács.

10268/1904.

Hirdetmény.

Az 1904. évi április hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénz-ügyőri biztosság által beterjesztett összeírású jegyzék 10 drb. ívét, az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmé-ben 1904. évi május hó 20-ik napjától számítandó 8 napra a fo-gyasztsági adófelügyelőség hiva-talos helyiségében közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek névszerint: Krécz Vincze, Krécz János, Izsák Ignác, Welsz Ignác, Engel Gyula, Dürr Gusztávné, Blesz János és Mester András, Török Márton, Kronyiczky Julia, és Varga István a kik ita-lmérési engedélyt kaptak nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve az érdekeltek kivül a kereske-delmi testület és ipartestület is nyújthat be a városi fogyasztási adófelügyelőségnek észrevételeket.

Arad, 1904. évi május hó 14-én.

A városi tanács.

11085—1904.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa, a m. kir. honvédelmi Ministerium értesítése nyomán, ezennel köz-
hírré teszi, hogy a honvéd nevelő
és képzőintézetek II. csoportját ké-
pező pécsi és nagyvárad honvéd
hadapród iskolák I. évfolyamába
az 1904—1905. iskolai év kezdetén
100—100 ifju fog felvétetni.

Miről az érdekeltek azzal érte-
sítettnek, hogy a részletes felté-
telek a városi katonai ügyosztályban
betekintethetők.

Arad, 1904. évi május hó 21. én.

A városi tanács

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

79706—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
a vasúti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehérneműek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkal-
mával azonnali készpénz fizetés
mellett el fognak adni:

állomáson 1. évi május hó
Kis-Czell 27-én d. e. 9 óra
Budapest, 1904. évi május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztáltságot
azonnal továbbítatnak, ezáltal a sziv-
vattyu nem romlik és a bort nem
ronthatja, a gépezet jó működé-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

**Golyó szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,**
mert homokos és sáros víz hasz-
nálatánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozzá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
lül gummizott kender-csővek a
legolcsóbb árban.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári árban

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 1114

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Permetezők

szakszerű javítása elfogadtatik.

ALAPITOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest. VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.

Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITOTT 1890.

MEGJELENT!

Vásárhelyi Béla:

Arad jövője

czimű nagyérdekű röpirat.

Ára 80 fillér.

Vidéki előfizetőinknek kívánatra ingyen és
bérmentve küldi az

ARADI KÖZLÖNY

kiadóhivatala.

A maga nemében páratlan jó hashajtó szer az

„ALVO“

tabletta. — Felnőtteknél és gyermekeknél
egyaránt kedvelt. Az „ALVO“ tablettá rend-
kívül kellemes ízű és fájdalom nélkül hat.
A gyomorban rögtön feloldódik.

— Minden doboz használati utasítással van ellátva. —

Ára egy doboznak 90 fillér.

Fontos tudnivaló tüdőbetegeknek!!

A törvényesen védett „SYLOL“ az egyedüli szer,
mely mindenféle lég- zőszervi bajoknál
rendkívül jó hatás- sal bír.

Az éjjeli izzadást teljesen megszünteti! A testsúlyt

gyarapítja! Heptikás embereknek valóságos megmentője:

Ára egy üvegnek 3 korona.

162

== Kizárólag kapható az egyedüli készítőnél: ==

Hajós Árpád

gyógyszertárban az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

**Berakóleányok
tanulólanysok**

és

Lapkihordók

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Kerékpár és varrógép
raktár.

Kalmár *

*** József**

villanyműszerész

ARAD, Salacz-utca 2. sz.

(Központi szállodával szemben.)

**Varrógépek,
kerékpárok**

kedvező részletfizetések

mellett kaphatók.

Készít telefon- és villanycsengő

berendezéseket. 1904

Nagy szakszerű javító-műhely.

240—1904. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke az Alsó maros-parton lévő
s eddig Kintzig János által bérlet
11. sz. 900 □ ölt területű falrakó-
hely bérbeadása iránt folyó évi
május hó 30-án d. e. 10 órakor ár-
verést tart.

Kikiáltási-ár: Négyszögölenként
70 fillér.

Bánatpénzül leteendő a kikiál-
tási ár 10%-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van, s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy
az árverési feltételeket ismeri és
elfogadja.

Az árverési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árverési-
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1904. évi május hó
16 án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s.k.

aljegyző.

Akinek

ismeretség híján

házasra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**Aki**

eladni kíván

butort,
songorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy**Aki**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**Aki**mindeneket vétel vagy bérbevétele cél-
jából keresi;**Aki**valamely állást betölteni kíván: legbisto-
sabbán értezt, ha az**„ARADI KOZLONY”****kis hirdetési**

rovatát használja.

Butorozott szobakülön bejárattal azonnal kiadó.
Andrássy-tér 20. sz. 18. ajtó. 1874**Nagymennyiségű Maculatura**eladó az Aradi nyomda Részv.
Társaságnál.**Elefántcsont
Név-
jegyek**kaphatók
Aradi Nyomda
Részv. Társaságnál.

Országoszerző ismert

vizsgalapjainkból100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztűkötés tokban küldve, a gyűjtődés
ellen védve. 100—750 drbig a bérmentési-
térre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.**Ingusz I. és Fia**

kiadóhivatala Arad.

Aradi nyomda részvénytársaság könyv nyomdája.

Varrónő,ki jó ízléssel a legkényesebb igé-
nyeknek is megfelelően készít **női
és gyermek toiletteket**,
házakhoz ajánlkozik. Továbbá há-
zon kívül is.Szíves megkeresések esetleg
levélileg kéretnek, melyre pontos
választ személyesen adhatok.A t. cz. hölgyközönség szíves
pártfogását kéri**Hugyetz Róza,**női szabó, Kápolna-utca 2.
református templommal szemben.
3141**Pártoljuk a hazai ipart!****Új magyar szabadalom!****RADIUM****Gázizzó testek**

(harisnyák.)

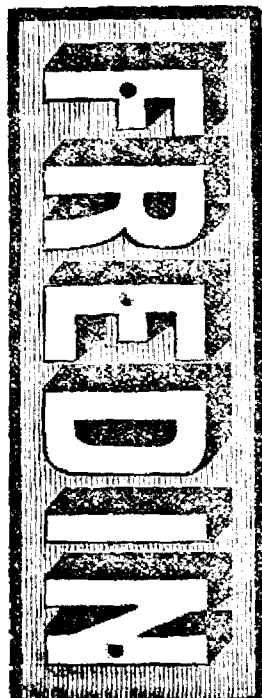
Kiválóan tartósak**Fényerejük állandó!**

Kapható:

1503

Szalkai Árminnál,

Weitzer János-utca 7. sz.

Teljes berendezések
állandó kezelését és gondo-
zását megállapodás szerint
átalány-áron elfogadok.**Kérjen****Selle és Kary-féle**a legjobb tisztítószer
minden jobb cipőhöz
sárga avagy fekete.
Különösen ajánlatos Boxcalfs, Oscaria,
Chevreaux és lakk-cipőkhöz!
BÉCS, XII/1.**Költözködésre**

ajánljuk általánosan elismert

Rovarporainkatmelyek bolhák, svábok és poloskák irtására
biztos hatással bírnak.

Kapható:

**30, 50, 1.— 1.50, kor. dobo-
zokban, és kimérve.**

118

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.**+ Elzsírosodást +**ártalmatlanul eltávolít annélkül, hogy az
életmódot változtatni kellene Thiele zsír-
mentesítő theaja. Csomag 175 fillér, 4
csomagnál bérmentes (utánvételes) kül-
dés. Ludwig Thiele Droguist, Mann-
heim. 3354**VAJDA BENO**

fogorvos

Arad, Szabadságtér színház épület.

Készít rágásra teljesen használható

műfogakat4 koronától részletfizetésre is. Fo-
gak plombirozása feltűnő olcsón
jótállás mellett fájdalommentes fog-
huzás 2 korona. 1247**Új üzlet!**Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, miszerint helyben For-
ray-utca 4. szám alatt egy a mai
kor igényeinek teljesen megfelelő üveg,
porcellán, kép keret és lámpa
raktárt nyitottam 704**Ifj. Fitus József**üzemem alatt, hol úgy üveg, porcellán
mint képek és keretek, lámpák nagy vá-
lasztékban, mik az árak feltűnő olcsósá-
ga folytán nagy feltűnést keltenek; külö-
nösen ajánlom építész ésasztalos
urak figyelmébe épület üvegezési
vállalatokat ugyszintén vendéglős
uraknak nagy raktárat, mely minden új
mintákkal fel van szerelve. Az árak feltű-
nő olcsók és kedvezők. Kölsön edény
minden alkalomra. A legeseké-
lyebb bevásárlásnál az ismert fény-
kép kedvezmény.

258—1904. gs.

Árverési hirdetmény.Arad sz. kir. város gazdasági
széke a nagylegelő dűlőbeli 1. sz.
85 hold 527—1100 négyszögöl te-
rületű s jelenleg Daimel Lajos ál-
tal bérelt földnek f. é. október hó
1-től való bérbeadása iránt folyó
év június hó 6 án d. e. 10 órakor
árverést tart.Kikiáltási ár: Holdanként 20
korona évi bér.Bánatpénzül letendő a kikiáltási
ár 10%-a készpénzben vagy elfo-
gadható értékpapirokban.Az árverésen részt lehet venni
szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.Az írásbeli ajánlatok lezártan
a szóbeli árverés megkezdése előtt
nyújtandók be, s csak akkor vé-
tetnek figyelembe, ha azokhoz a
bánatpénz mellékelve van, s ha
az ajánlatot tevő kijelenti, hogy
az árverési feltételeket ismeri és
elfogadja.Az árverési feltételek a gazda-
sági tanácsnok urnál az árverést
megelőzőleg is megtekinthetők.Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1904. évi május hó 24-én
tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Pusztai és Tisza (Budapest, V., Lipót-körut 17.) festékével.